

DEBRECZEN

HAJDÚ

HAJDÚFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN HÁROM PENGŐ, NEGVEDEVRÉ 9 PENGŐ. EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA HÉTÖZ NAP 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

SZERKESZTŐ: FELELŐS SZERKESZTŐ: THAN GYULA. VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JOZSEF KIR. BERCSE-UTCA 16. SZÁM ALATT. SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 8-48. A NYOMDA TELEFONSZÁMA 8-47. KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

A tanyasi utak

Írta: KERTÉSZ DANIEL.

Debrecen nagykiterjedésű határában, ebben az annyira jellegzetes tanyavilágban még alig történt valami a tanyasi utak, a tanyasi közlekedés érdekében. Elhagyatott, változatlan állapotban vannak a dűlőutak évszázadok óta, pedig hogy a tanya bele tudjon kapcsolódni a mai életbe és versenyképes félként jelentkezhesen a mai válságos termelésben és fogyasztásban, annak első feltétele a tanyasi utak rendezése. Gesztelyi-Nagy László a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatójának, a tanya-kérdés legbuzgóbb harcosának véleménye szerint a megoldás tengelye: az utak rendezése. A tanyasi utak mai állapotánál fogva a tanya kiesik a forgalomból és csak nagy erőfeszítések és áldozatok árán tud megjeleni a piacon. Az erőfeszítés és az áldozat emeli a költségeket s így a termék nem versenyképes, illetve a termelőnek alig van haszna belőle. De kiesik a tanya a gazdasági, közgazdasági, egészségügyi és kulturális fejlődésből is, ami pedig nagy veszteség. A magyarság életében sőtét foltok és nagy mulasztások ezek.

Akármi módon megoldást hozzon is a tanyarendszer további fejlődése (tanyaközpontok, vagy községi-telep), az út kérdés nem függ ezektől és mint legelső feladat áll a magyar mezőgazdasági válság legyőzésére indított küzdelemben. A tükönyér nélkül maradt mezőgazdasági munkásság számára munkaalakokat kell teremteni. Ez tény. Magától értetődőnek látszik ezek után, hogy ezeket az alakokat az utak rendezésénél teremtsék meg.

A tömegfogyasztó központ, amit a város jelent magához vonza a tanyákat. Első szempont tehát, hogy a sugárrendszerű utakat építsük ki úgy, hogy Debrecen gazdasági, közgazdasági, egészségügyi és kulturális intézményei tényleg a város egész területén nyugodjanak. A másik szempont, ami semmivel sem jelentéktelenebb az elsőnél, a vasúti rakodóhelyekhez vezető utak építése. Debrecen határának kiterjedése, különösen nyugat-keleti irányban olyan nagy, hogy a sugárrendszerű utak nem oldják meg a forgalomba való bekapcsolódást, főleg azoknál a nagy tömegben termelt termékekénél, amelyeket kivitelre szánnak. A szekéren való szállítás sok időt és energiát követel és az időjárás szélsőségeinek annyira alá van vetve s ezáltal bizonytalan, hogy a pontos teljesítést követelő kereskedelem, különösen a külföld sokszor elégedetlen és gazdákra hártja a mulasztás terheit.

A nyakunkon van már az őszi esőzés és most a maga teljes vigasztalanságában jelentkezik a dűlő utak mostani állapotának minden borzalmassága. Szinte csodálkozik az ember, hogy napról-napra nem emelik

UJJA ALAKULT A VÁRMEGYE

Hajdúvármegye új törvényhatósági bizottsága szerdán tartotta első közgyűlését

Betöltötték a bizottsági helyeket, megválasztották a kisgyűlés tagjait — Hadházy főispán üdvözlő beszéde az új törvényhatósági bizottsághoz

Debrecen, november 20. (A D. U. tudósítójától.)

Kedden délelőtt fél 10 órai kezdettel tartotta meg Hajdúvármegye új törvényhatósági bizottsága alakuló közgyűlését. Az alakuló közgyűlést élénk érdeklődés kísérte, a törvényhatósági bizottsági tagok ugyyszólván teljes számban felvultak és teljesen betöltötték a vármegyeháza dísztermét, de a közönség részéről is megnyilvánult az érdeklődés s a karzaton igen sokan foglaltak helyet. Az ujonnan választott bizottsági tagok között megjelent vitéz Nagy Pál altábornagy, Petry Pál kultuszminiszeri államtitkár, aki két nap óta Debrecenben tartózkodik és itt iskolafelülvizsgálásokat is végzett. Új szint adott a közgyűlési terem képeinek a hajdúböszörményi Magyar Nemzeti Párt tizenöt tagjának felvonulása, akik csoportosan érkeztek meg Csorba Antal dr. böszörményi ügyvéd vezet-

tésével. Megjelent Hajdúböszörményből dr. Gaál Mihály országgyűlési képviselő is.

A közgyűlés megnyitása

Az alakuló közgyűlés tárgysorozatán természetesen csak a különböző bizottságok és a kisgyűlés tagjainak megválasztása szerepelt, minek következtében a főispán üdvözlő beszédén és az erre elhangzott válaszon kívül több beszéd nem is volt.

Fél 10 óra után tíz perccel vonult be a vármegye tisztikara, élén dr. Hadházy Zsigmond főispánnal és az elnöki emelvényen foglaltak helyet. A terembeleptekor a bizottsági tagok lelkes éljenzésben részesítették a főispánt. Ezután dr. Uzonyi Barna h. főjegyző a Nemzeti Hírszék-egyet mondotta el, majd dr. Hadházy Zsigmond mondotta el az új ciklust bevezető és Hajdúvármegye életében fordulatot jelentő alakuló közgyűlést megnyitó beszédét.

Hadházy Zsigmond főispán megnyitó beszéde

— Fogadják őszinte tiszteletemet és szívélyes üdvözlőmet. Nagy örömmel szolgál, hogy ugy közzönthetem Önöket, mint Hajdúvármegye törvényhatóságának az új törvény alapján összeülő első bizottsági tagjait, mert hiszen hazánknak és vármegyénknek eme súlyos állapotában az Önök hazafiai gondját és kötelességét fogja képezni, hogy keressék és meg is találják az eszközöket, amelyek nemzetünknek, közelebbről vármegyénknek jobb sorsra fordulását eredményezik és amelyek egy a nemzet, valamint az Önök

megbizói is Önöktől teljes reménységgel várnak és el is várnak.

Hajdúvármegye mint ilyen nem tekinthet valami nagy multra vissza, mert hiszen egyike az ország legfiatalabb vármegyéinek, azonban jog elődje a nemes, szabad Hajdúkerület századokon keresztül volt hazánkban a magyar függetlenségnek, szabadságnak, a lelkiismereti szabadságnak is sziklaszilárd bástyája, védője és oltalmazója. (Ugy van.)

A nemes szabad hajdúkerületnek ezt a hazafiai erényét Hajdúvármegye

gye teljesen és tökéletesen átöröklötte, őrizte és ápolta a mai napig. Én szívből és lelkemből meg vagyok győződve arról, hogy ez a törvényhatósági bizottság ugyanezt a tradíciót teljes egészében magáévá teszi. Szívből és lelkemből meg vagyok győződve, hogy hazánk függetlenségének, nagyságának és régi dicsőségének zászlaját kezébe ragadja és azt onnan ki nem engedi. Meg vagyok győződve arról, hogy most, amikor a nagy közjogi harcok már elmúltak, amikor csak egyetlenegy nagy magyar cél él minden magyar lelkében, nevezetesen az ujra egységes és nagy Magyarország, ennek a törvényhatósági bizottságnak minden tagja, mint az apa a fiával, mint testvér a testvérral együtt fog haladni ennek a nagy célnak az érdekében és nem fog nyugodni addig, amíg ezt teljes tökéletesen el nem érte és ki nem vívta. En ugy is mint ennek a vármegyének tisztes fia, ünnepélyesen kijelentem Önöknek, hogy ennek a nagy célnak az érdekében, továbbá mindenemű törekvéseikben és jószándékaikban hűséges segítő társuk leszek.

A lelkesen megélt beszéd után Békely Lajos hajdúszoboszlói ref. lelkész mondott rövid beszédet az ujonnan megválasztott bizottsági tagok nevében.

Az ellenzéki szónok beszéde

Mi, akik ellenzéki listán jöttünk is ide — mondotta többek között — ebbe a törvényhatóságba, félre téve minden személyeskedést, minden gáncsoskodást, gyűlölködést, ne mindenben ellenzékiességet akarva, de megértéssel mindig ennek a vármegyének közjává akarunk a többi

fel panaszaikat azok, akik végig vergődnek ezeken az utakon... Vagy annyira hiábavalónak tartják a szóvalást?

Egy másirányú fejlődés és városfejlesztés elvonta még a figyelmet is erről a problémáról. Csak ez lehet az oka, hogy az utóbbi évek sok irányú fejlődése közben a tanyavilág ismét ismeretlen és elhagyatott maradt.

Ébredező öntudattal sokat jártam esős, vigasztalan napokban dűlő utakon és az élmények végtelen sora halmozódott fel bennem. Az idők érlelt folyamatában ezekből az élményekből vádák és kutatások lettek és talán a jövő fejlődés megadja, hogy segítségé és megoldásá váljanak.

Legjobbban a film tudná visszaadni azokat az állapotokat, amelyeket egy-egy ilyen, dűlő uton való utazás jelent. Párás, szürke nappal, az ut két szélén az akácok borzongának a hideg őszi időben, közelebbmesszibb szétszórt lapos tanyacsoportok néma alszanak, az életnek, a mozgásnak semmi híre nincsen. E nagy mozdulatlan közepette lehetetlen és érthetetlen erőfeszítés folyik. A feneketlen sártengerben imbolg a szekér. A kerekek agyig elüennek. A lovak teljes erővel dőlnek a hámba és a testük gözölög a nagy erőfeszítéstől. Ennek dacára a szekér alig halad előre, az idő szalad, a kilométerek pedig mérhetetlen távolságra vannak egymástól. A szekeren alig van valami, szállításra még gondolni sem lehet és még így

is megcsik, hogy megreked egy-egy szekér a „vendégmarasztaló” sárban és sem előre sem hátra!... Ilyenkor a szomszédos tanyából kérnek segítséget és egész csapat lóval, vagy ökörral luzatják ki a megrekedt szekeret.

Pár éve, a máti ut megépítése előtt lovak és márhák veszték bele a feneketlen sárba.

Egy debreceni gazda-ember saját számítása szerint életének hetedrészét, kb. 8 évet töltött el a város és a tanya közti uton. Megdöbbentő valóság, amely sok elméleti érvnél jobban beszél.

Utak kellene, amelyek közelebb hozzák a tanyát a városhoz, a termelőt a fogyasztóhoz, az árut a piachoz, a népet a kulturához.

bizottsági tagtársainkkal együtt dolgozni. (Eljenzés.) Arra törekszünk, közmegegyezéssel az építő munka foglalkoztatni helyet a vármegyének és nemzetünknek is javára.

A kijelölő bizottság megválasztása

A beszéd elhangzása után áttértek a tárgysorozatra és dr. Uzonyi Barna h. főjegyző felolvasta az alispáni jelentést, amely összefoglaló és áttekinthető képet ad a régi és új törvényhatósági bizottságról. Az új törvényhatósági bizottságnak 235 tagja van. Az alispáni előterjesztés alapján sorra került ezután a kijelölő-bizottság tagjainak a megválasztása.

Dr. Hadházy Zsigmond a maga részéről dr. Ujvárossy Lajost és Váczy Józsefet, Molnár Bélát póttagnak, Pákozdy Sándor alispán a maga részéről dr. Czeglédy Mihályt, Hadházy Ferencet rendes, Kiss Istvánt pedig póttagnak nevezte be a kijelölő-bizottságba.

Ezután az elnök a közgyűlés által választandó kijelölő bizottsági tagokra elrendelte a szavazást.

A kijelölő bizottságba rendes tagokul Demjén Ferencet (Hajdusoboszló) 96, dr. Oláh Imrét (Hajdudorog) 96, póttagnak pedig Bagi Istvánt (Kaba) 96 szavazattal választották be.

Az örökös tagok megválasztása

A kijelölő választmány az örökös tagokra vonatkozólag javasolta, hogy még a betöltés alá kerülő 7 örökös tagsági hely közül egyelőre csak ötöt töltsenek be, kettőt pedig

hagyjanak üresen.

Az öt új örökös tagot közfelkiáltással a következőképpen választották meg: dr. **Baltazár Dezső**, gróf **Semsey Sándor**, **Nánási Oldh Sándor**, **Madai Gyula**, **Orosz Sándor**.

Az igazoló választmány

Ezután az igazoló választmány tagjainak megválasztották: dr. Czeglédy Mihályt (Debrecen) 73, dr. Uzonyi Györgyöt (H.-Böszörmény) 73, dr. Füzeséry Dezsőt (H.-Nánás) 73, dr. Papp Ernőt (H.-Szoboszló) 67, dr. Tóth Istvánt (H.-dorog) 72, dr. Kiss Istvánt (Püspökladány) 73, dr. Ludányi Miklóst (Nádudvar) 73, dr. Rácz Lajost (Debrecen) 73 szavazattal.

Az összehívhatatlansági bizottság tagjai

Dr. Gaál Mihály, H.-böszörmény, Kálman Ferenc, H.-böszörmény, Kövér Elek, H.-böszörmény, Somogyi Pál H.-nánás, dr. Füzeséry Jenő, H.-nánás, vitéz Maklár Lajos, H.-nánás, Mikó Gyula H.-nánás, Barkóczy Zsigmond H.-szoboszló, Arlein Emil H.-szoboszló, vitéz Czeglédy Béla H.-szoboszló, Herczeg Bálint H.-szoboszló, Csapó Zsigmond H.-hadház, Hadházy József H.-hadház, Tatár Gergely H.-hadház, dr. Birók Sándor P.-ladány, Tisza István Földes, Hegedűs Károly Kaba, Papp Sándor Nádudvar, Baróthy Béla Tetétlen, Gábor András H.-szóvát, Bak János B.-ujváros, Scharpf Kálmán Egyek, Gödény Ferenc H.-sámson, dr. Lente Lajos H.-dorog, Lente Balázs H.-nánás, Zubó László H.-szoboszló, dr. Rácz Lajos Debrecen, vitéz Nagy Pál Debrecen.

A kisgyűlés tagjainak választása

A szavazás megejtése után Uzonyi Barna dr. ismertette a kisgyűlés taglétszámáról szóló szabályrendelet-tervezetet, amely szerint a törvényhatósági bizottság 24 rendes és 24 póttagnak választ a kisgyűlésbe, a kiknek megbízatása öt évre szól. Az erről szóló ismertetés befejezése után a főispán ismét felfüggesztette a gyűlést és megkezdődött a szavazás, amely ezúttal nem egyhangúlag történt meg, hanem a listán néhány változás is esett. A választás eredménye a következő:

Rendes tagok:

Dr. Ujvárossy Lajos (örökös tag) Hajduböszörmény, vitéz Köszegi Frigyes (virilis) H.-Böszörmény, dr. Csorba Antal (választott) H.-Böszörmény, ifj. Berencsy Géza (választott) H.-Nánás, Csilla András (választott) H.-Nánás, Váczy József (virilis) H.-Nánás, dr. Hadady Imre (választott) H.-Nánás, dr. Czeglédy Mihály (örökös) H.-Szoboszló, dr. Bekéssy Jenő (virilis) H.-Szoboszló, Béteky Lajos (választott) H.-Szoboszló, vitéz dr. Hadházy Ferenc (virilis) H.-Hadház, dr. Simon Ernő (érdekképv.) H.-Hadház, dr. Tóth István (virilis) Hajdudorog, Papp János (gk. Iekész) Hajdudorog, dr. Herpay Gábor (választott) Balmazújváros, dr. Molnár Béla (választott) Balmazújváros, Gödény Ferenc (érdekképv.) Hajdusámson, Tózsér Ambrus (érdekképv.) Kaba, dr. Ludányi Miklós (választott) Nádudvar, dr. Pajor Kálmán (virilis) Nádudvar, Meszlényi Miklós (választott) Püspökladány, Kiss József (virilis) Földes, dr. Lévy József H.-Böszörmény, dr. Kálman Ferenc H.-Böszörmény.

Póttagok:

Dr. Uzonyi György (virilis) H.-böszörmény, dr. U. Szabó Imre (virilis) H.-Böszörmény, dr. Gaál Mihály (virilis) H.-Böszörmény, Kövér

tott) Hajdudorog, Hadházy Miklós (választott) Hajdudorog, dr. Lente Lajos (virilis) Hajdudorog, Bohus László (érdekképv.) Hajdudorog, Harsányi Béla (választott) Balmazújváros, vitéz Ludmány Lajos (választott) Hajdusámson, Scharpf Kálmán (érdekképv.) Egyek, Desewffy Elemér (választott) Püspökladány, vitéz Kiss István (választott) Földes, Bagi István (virilis) Kaba, Baróthy Béla (virilis) Tetétlen, Unyi Géza (választott) Nádudvar, id. Demjén Lajos (érdekképv.) Nádudvar.

A hivatalos listáról kimaradt Gaál Mihály hajduböszörményi képviselő és Kövér Elek, akik csak póttagnak jutottak be. Helyettük dr. Lévy József orvos és Kálmán Ferenc gazdálkodó, a hajduböszörményi Magyar Nemzeti Párt tagjai kerültek be.

December 12-én lesz a tisztújítás

A közigazgatási bizottságot vá-

Több száz mázsa buzával nem tud elszámolni egyik legnagyobb debreceni malom

A malom tulajdonosa gondnokság alá helyezését kérte — A károsultak közt van a református egyház

Debrecen, november 20.

(A D. U. tudósítójától.)

Ezelőtt pár nappal több feljelentés érkezett család és sikkasztás miatt Debrecen legnagyobb malomtulajdonosa: *Trnka* Teofil ellen, akinek a malma az Apafi-utcában van. A feljelentők között szerepel a református egyház és a 6. vonatosztály parancsnoksága. A feljelentés szerint több száz métermáza búzát és zabot tároltak el a malomba, amelyekről azonban visszaköveteléskor nem tudott elszámolni a malom igazgató-sága.

A feljelentések ügyében a rendőrség lefolytatta a vizsgálatot s a felvett jegyzőkönyvek szerdán délelőtt átkerültek a debreceni vizsgálóbíró-sághoz. A vizsgálóbírósról a bün-

lasztották meg ezután. A megejtett szavazás a következő eredménnyel végződött:

A közigazgatási bizottság tagjaivá választották: dr. Ujvárossy Lajost 115, dr. Gaál Mihályt 114, Köblös Samut 115, Csohány Andrást 118, Váczy Józsefet 116, dr. Czeglédy Mihályt 104, Demjén Ferencet 102, Csapó Zsigmondot 99, Harcsarik Gézá 106 és dr. Ludányi Lajost 104 szavazattal.

Ezzel a tárgysorozat kimerült s dr. Uzonyi Barna bejelentette, hogy dr. Hadházy Zsigmond főispán ez év december 9-ikére tűzte ki az általános tisztújításra a pályázati határidőt, a tisztújítás napját pedig javaslatára december 12. napjában állapította meg a közgyűlés. Fél 2 órakor dr. Hadházy Zsigmond az alakuló közgyűlést berekesztette.

ügy iratait indítványtételre áttették a kir. ügyészséghez. A bűnügyi iratok megérkezésével egyidejűleg felvél érkezett a vizsgálóbíró-sághoz a malom tulajdonosától: *Trnka* Teofil-tól, amelyben bejelenti, hogy elmebeteg s betegségének kigyógyítása végett bevonult a budapesti Svartzer szanatóriumba. *Trnka* a vizsgálóbíróhoz írott levelében kéri, hogy helyezték gondnokság alá, mert mint elmebeteg képtelen a nagy apparátussal dolgozó malom további ügyvezetésére s így a cselekedetétől sem vonható felelősségre.

A nagy feltűnést keltő feljelentési ügyben a további fejleményekre vonatkozólag most fog dönteni az ügyészség.

Korbély József Bihar-vármegye örökös tagja lett

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A múlt nap választotta meg Bihar-vármegye törvényhatósági bizottsága örökös tagjait. A régi közgyűlés öt örökös tagot már megválasztott dr. Beóthy László felsőházi alelnök, gróf Tisza Lajos földbirtokos, Baranyi András ny. alispán, dr. Miskolczi Pál kormányfőtanácsos, körjegyző és Nadányi Pál gazdasági főtanácsos, földbirtokos személyében. A másik öt örökös tagot már az új közgyűlés választotta meg és pedig Korbély József kormányfőtanácsos, igazgató főmérnök, Fráter Jenő ny. altábornagy, Balásházy Iván földbirtokos, ny. főispán, Balogh Elemér gazdasági főtanácsos, földbirtokos és Szunyogh Zoltán földbirtokos személyében. Korbély József megválasztása az egész Tiszántúlon őszinte örömet keltett mert személyében a régi bihari társadalom egyik kimagasló vezérfőnök tisztelte meg Csonka-Biharmegye az örökös tagsággal.

Sajt árlap

Trappista	—	—	1 kg	P 2.20
Uri sajt	—	—	1 kg	P 2.80
Villányi sajt	—	—	1 kg	P 3.40
Kastély	—	—	1 kg	P 3.50
Magyar ementali	—	—	1 kg	P 4.20
Ementali téglasajt	—	—	1 kg	P 4.80
Svájci téglasajt	—	—	1 kg	P 6.20
Eidami hollandi	—	—	1 kg	P 7.60
Roquefort francia	—	—	1 kg	P 10.—
Tehéntejes ementali	1 dob.		P 1.04	
Heller ementali	—	—	1 dob.	P 1.20
Turó magyar	—	—	1 kg	P 3.10
Turó lipói valódi	—	—	1 kg	P 3.60

Teavajból bő választékunk van a legelőkelőbb uradalmak és tejezemektől. Szállítónk gróf Semsey uradalom, Morthy Miklós kormányzó ur Öfömlő-sága uradalmá, báró Kende György uradalmá, Kolozsvári Kiss Árpád uradalmá, Missinkó és Müller buji tejüzeme, Frigyes főherceg gazdasága.

Kontsek Géza

k. r. t.

Debrecen, Kossuth-u. 15. Piac-u. 22.

Épület és bútortasasítások, furnérok
Bészler Lajosnál,
Széchenyi-utca 2. sz.

Románia demarsra készül Magyarország ellen

— Pekár Gyulának a Bethlen Gábor ünnepségen mondott beszéde miatt

Bukarest, november 20.
(Orient-Rádió.)

A Curentul írja: Bethlen Gábor szobrána leleplezése alkalmából november 10-én egy ismert magyar politikus, Pekár Gyula volt miniszter, a magyar képviselőház külügyi bizottságának elnöke, beszédet mondott, amely tele van gyalázkodásokkal és fenyegetésekkel Romániával szemben. A Curentul véleménye szerint, tekintettel Budapest ismételt provokációjára, elérkezett az ideje egy olyan akciónak, amelynek viszsza kell vezetnie a realitás szelleméhez azokat, akik elvesztették ezt a realitási érzéket.

A lap megbízható helyről vett információ alapján azt írja, hogy ugy látszik, a román kormány is ugyanerre a meggyőződésre jutott és úgy értesül, hogy a külügyminiszterium már megtette a szükséges intézkedéseket egy ilyértelmű diplomáciai akció irányában.

Az Unversul közli Pekár Gyula beszédét és kijelenti, hogy nem kétkelhetik abban, hogy Románia külpolitikájának vezetői megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy hasonló arcátlanágoknak végét vessék.

Azután a ma már nyilvánvaló kudarc után, melyet Románia az ugy-

nevezett optánskomplexusban és a békeszerződés 250. szakaszának hatálytalantása iránti akciójában szenvedett, a román sajtó most újabb támadási felületet keres részben azért, hogy saját országának közvéleményét a szenvedett kudarcról elterelje, részben azért, hogy Magyarországnak kellemetlenkedniessék.

Nem tartjuk valószínűnek, hogy a bukaresti intézőkörök ez uszítás nyomán hajlandók lennének egy olyan akcióra, mely csak ugyanolyan balsikert hozhatna, amilyennel a hasonló próbálkozások a közelmúltban jártak.

AZ IPARKAMARAI VÁLASZTÁSOK

A hazafias iparosság listája teljes győzelmet aratott a szerdai kamarai választáson

A szocialista jelöltek mind kibuktak — Négyezer debreceni iparos közül csak 1600 szavazott le

(A D. U. tudósítójától.)

A szerdai napon folytak le a debreceni kereskedelmi és iparkamara iparos csoportjának kamarai választásai, melyeket napokon keresztül éles harcok és nagy készülődések előztek meg. A választáson tudvalevőleg két lista szerepelt. Egyiket az Iparosok Egyesült Polgári Blokkjának hívei állították össze, a másodikat pedig a szocialisták indították el reménytelenül.

Mint azt a Debreceni Újság megjósolta, az egyesült polgári lista hatalmas győzelmet aratott a választáson, amennyiben a szocialista listán szereplő jelöltek közül egyetlen egynek sem sikerült bekerülni az iparkamarába s nagy többséget kapott az egyesült lista, melyen valóban olyan nevek szerepelnek, melyeknek viselői eredményesen tudják képviselni majd Debrecen öszziparosságának érdekeit.

A választás teljesen simán és nyugodtan, minden incidens nélkül zajlott le. Nem hagyhatjuk azonban szó nélkül azt a feltűnő közönyösséget, amelyet a debreceni iparosság mutatott saját ügyei iránt. Már a törvényhatósági érdekképviseleti választáson is feltűnt, hogy Debrecen 4000 iparosából mindössze 1500 szavazott le. Ez a szám most csak százal növekedett, amennyiben összesen 1600 szavazatot adtak le.

Imen ered azután az is, hogy a nemzeti és szocialista iparos listára esett szavazatok száma között nem mutatkozik túlságosan nagy különbség, illetőleg, hogy a szavazatok számából nem tűnnek ki a tényleges erőviszonyok. A szocialisták ugyanis minden emberüket felhajtották, úgy szólván az utolsó szálig leszavazták, ezzel szemben a hazafias meggyőződésű, nemzeti érzésű iparosság csodálatos módon tartózkodott a szavazástól.

A győzelem azonban így is általános megelégedést keltett, mert minden iparos tudja, hogy az egyesült polgári listáról kiváló, érdemes emberek kerülnek be a kereskedelmi és iparkamarába.

A választás lefolyásáról a következőket jelenti a Debreceni Újság tudósítója.

A szavazás

A Kereskedelmi és Iparkamara választásai reggel 8 órakor kezdőd-

tek a városháza dísztermében. Az elnöki emelvénytől jobbra és balra felállított szavazó-urnák körül nehezen indult meg az érdeklődés s inkább csak a délutáni órákban jöttek a szavazócsoportok svungba. Érdekes, hogy a szocialisták csoportokból vonultak szavazni. A városháza előtt tömegekbe verődött szakszervezeti tagok megbénították a közlekedést. Állandóan nyolc-tíz autót állított a bejárat előtt s ilyenkor az ott ácsorgó szocialdemokraták kíváncsian tudakolták a safföröktől, hogy

A szocialisták egyetlen jelöltjüket sem tudták bejuttatni a kamarába

Este nyolc órakor zárták le a szavazást a városháza közgyűlési termében és azonnal nekifogtak a szavazatok összeszámlálásának. A munka nagy erővel indult meg és aránylag hamar véget is ért, mert mindkét párt részéről nagyon egyöntetűen szavaztak és a listákon nem volt tulsok javítgatás, kihúzás, beírás.

Fél tíz óra már bizonyos volt, hogy a szocialisták megsemmisítő vereséget szenvedtek és egyetlen embert sem tudnak bejuttatni az iparkamarába.

Vargha Elemér dr főjegyző, a választás elnöke este 11 órakor hirdette ki a választás eredményét, amely a következő: Rendes tagokul megválasztottak:

I. Rendes beltágok

Varjassy Imre kovácsmester 841
Tóth Lajos építőmester 839
Zelinger Ede festőmester 839
Mester Lajos csizmadiamester 818

„kéklistás” szavazó ült-e a kocsi-ban? A baloldaliak ugyanis kék lapot nyomattak, míg a jobboldali kereskedők és iparosok galambszürkeszínű cédulával szavaztak. Délután fél 6 órakor az volt a helyzet, hogy a négyezret meghaladó kamarai tagból ezer-czerkét száz adta le szavazatát. Ennek következtében meg kellett hosszabbítani a zárs terminusát, amennyivel is inkább, mivel a kereskedők és iparosok legnagyobb része délután 6 órakor csukja be üzemeit.

Bobák Gábor cipésmester 822
Soós András szabómester 841
Imre János hentesmester 829
Ungár Jenő nagyiparos 813
Serly Gusztáv nagyiparos 827
May Imre nagyiparos 821
Bessenyei Gyula asztalosmester 833
Krisch Károly kályhámester 815
Waldmann Géza mészárosmester 815
Dallmann Ferenc vendéglős 836
Piros József timármester 832
Fuchs H. Imre borbély- és fodrászmester 832 szavazattal.

Póttágok lettek

Piros Béla lakatosmester 834.
Kovács József kőművesmester 830
Földes Sándor szerelőmester 830
Varga Lajos csizmadiamester 828
Fitorj Ambrus cipésmester 827
Riskó Béla nőiszabó 832
Nagy József szűcsmester 832
Takács József hentesmester 841
Sebestyén Lajos nagyiparos 822

A világhírű

MERCEDES-BENZ

személy és teherautók

és a M. kir. áll. Vas- Acél- és Gépgyárak által gyártott

MAVAG-MERCEDES-BENZ

tcherautók, autobuszok és különleges autók vezérképviselete és eladási központja:

MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT.

Budapest, IV. Váci utca 24.

Közvetképviselet: Révész Simon Debrecen, Hunyadi-utca 21.

Weisz Dávid nagyiparos 813
Némethi József koresmáros 834
Fuchs János asztalosmester 830
Palotay Lajos kelmetestömester 826
Galamb Ferenc sütőmester 831
Krausz Kálmán bádógosmester 830
Sarkady Dezső kefésmester 833 szavazattal.

A szocialista lista

A szocialisták listája körülbelül százal kevesebb szavazatot kapott. Az ellenzékre jutott szavazatok száma így oszlott meg:

I. Rendes beltágok: Zelinger Ede, kamarai alelnök 755, Tóth Lajos építőmester 748, Kovács József, kőművesmester 759, Bilhár Gábor, lakatosmester 751, Vági István ékszerész 753, Szendrői Sándor, ácsmester 755, Pataky József, autószerelő m. 754, Frisch Adolf, cimpeszmester 747, Kovács József, cipésmester 734, Vangor Antal asztalosmester 743, Tratner Dezső szabómester 745, Böde Gyula, hentesmester 743, Bartha István, kövezőmester 748, Liebermann Géza nyomdász 746, Fürst László, gyáros 736, Medgyesi János, csizmadia m. 747, Fürst Miklós 706 szavazat.

II. Póttágok: Kovács József, timármester 754, Ausspitz Simon, bádógosmester 749, Csukás Lajos, reszelő vágó m. 746, Kovács József, szabó 746, Pongrácz Vidor, lakatos 746, Mázló József, csizmadiamester 737, Bagdi Antal hölgyfodrász 743, Tökés István, hentesmester 747, Mogyorós Lajos, szabómester 745, Nagy Lajos asztalosmester 739, Szabó József, kerékgyártó 751, Ecsedy István, ácsmester 752, Minya István, hentesmester 744, Kardos Sándor, pékmester 745, Ceglédi Lajos, asztalosmester 748 szavazat.

Felhívás Debrecen kereskedőihöz!

A mai napon választja meg Debrecen merkantil érdekltsége azokat, akik a kereskedelem és ipar, parlamentjében, a kamarában helyt fognak foglalni!!

A mi szavazólapjaink, azoknak az érdekcsoportoknak, akiknek más jelöltjeik vannak, — olykor ömleltjeik, — annyira megtetszettek, hogy szívből és egyes jelöltek sorrendjében is utánozták a helyi érdekképviseletek közös listáját magában foglaló szavazó lapot!!

Vigyázzatok tehát kereskedő kártársaink, mert az érdekképviseletek egységes akarattal megállapított listája ez a lista:

Rendes tagok: Sasztina Jenő vasnagykereskedő, Békés Lajos divatárúkereskedő, Hegedűs Sándor könyvkereskedő, Bontsek Géza író-

szekerkeskedő. Ifj. Schwarz Vilmos igazgató. Bernfeld Sámuel rőfősnagykereskedő. Benyáts Emil rövid-áru- és cipőkereskedő. Böszörményi István fűszerkiskereskedő. Fürst Mátyás szesznagykereskedő. Gerstner Kálmán fűszerkiskereskedő. Kardoss Gyula vászon- és felhőneműkereskedő. Létay Lajos bankigazgató, az OMKE fiók elnöke. Ifj. dr. Magoss György bankigazgató. Schön Mór gyümölcskereskedő, a Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Egyesületének elnöke. Ullmann Salamon fűszer- és rövidárunagykereskedő. Versényi Tibor vezérigazgató, a TEBE fiókiának elnöke.

Pótlagok: Dr. Dávid Géza vaskereskedő. Deutsch Jenő fűszerkereskedő. Ferenczy Károly könyvkereskedő. Glück Izidor fűszerkiskereskedő. Hajós Géza terménykereskedő. Horn Rezső szőnyegkereskedő. Keiner József bőrkereskedő. Kontsek László fűszerkereskedő. Kovács János fűszerkiskereskedő. Lukács Andor fűszer- és gyógyárunagykereskedő. Mandel Lipót cipőkereskedő. Mező Armin épületfakereskedő. Riekl Antal vaskereskedő. Salamon Dezső gyümölcskereskedő, a Vásári

Kereskedők Egyesületének titkára. Sándor Armin ékszerkereskedő. — Szász Ferenc dohánytözséds.

A TEBE debreceni fiókja. A Kereskedelmi Csarnok. Az OMKE fiókja. A Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Egyesülete. A Kereskedő Társulat. A Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesülete. A Baross Szövetség fiókja.

Vadászi Sándor a Fűszerkiskereskedők Egyesülete elnökének nyilatkozata.

Alulírott nyilatkozatom, hogy a kamarai választásokkal kapcsolatosan nevémet az én megkérdésem, tehát beleegyezésem nélkül az érdekképviselet által egyetértőleg megállapított listával szemben kibocsátott ellenlistára került. Felhívom fűszerkereskedő kartársaimat, hogy magukat megtéveszteni ne engedjék, mert egyetünk hivatalos jelöltjei Böszörményi István és Gerstner Kálmán, továbbá Glück Izidor és ifj. Kovács János. Ennélfogva szavazatukat feltétlenül azzal a szavazólappal sziveskedjenek leadni, amelyeken felsorolt hivatalos jelöltjeink szerepelnek. Vadászi Sándor sk., a Fűszerkiskereskedők Egyesületének elnöke.

A szovjet hatalmas vérengzésre készült Délafrikában

Moszkva ki akarja kiáltani a benszülöttek köztársaságát

Pirow délafrikai igazságügy-miniszter pretoriai beszédében részleteket idézett a harmadik internacionálé által a benszülött mozgalom vezetőihez intézett írásbeli utasításokból. Ezek szerint a benszülöttek jogállását szabályozó törvények ellen lázító hangú tiltakozásokat kell közzétenni. December 16-án „Éljen a benszülött-köztársaság!” jelszó alatt harcias jellegű tüntetéseket kell rendezni, be kell hatolni a bányákba, gyárakba és műhelyekbe és már december 14-én minden munkát meg kell akadályozni.

A tervezők arra számítottak, hogy

a benszülött-zavargások 12—18 hónapra belül olyan súlyos vérengzésekhez vezetnek, hogy a hadiállapot kihirdetése és a legsúlyosabb megtorló intézkedések elkerülhetetlenné válnak, ami még jobban elmérgesíti a helyzetet. A zavargásokat előkészítő szervezetek a következők: afrikai nemzeti kongresszus, natáli ipari és kereskedelmi munkások szakszervezete, afrikai jogok ligája, az imperializmus elleni liga és a nemzeti függetlenség ligája. E szervezetek vezetői közül többen elvégezték a brüsszeli nemzetközi kommunista akadémia tanfolyamait.

Nyolcvanezer fertőzött vizű kut van az országban

Megdöböntő eredménnyel járt az országos kutvizsgálat — Táblával jelölik meg a jóvizű kutakat

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Az utóbb időben az ország különböző pontjairól a népjóléti minisztériumba jelentések érkeztek, amelyek nagyobb számú hastífuszmegebetegésekről számoltak be. A minisztérium rendelkezése az ország minden részében megindult a kutvizsgálat, amely megdöböntő eredménnyel járt. Vannak olyan községek, ahol egyetlen egészséges és iható vizű kut sincs és a legtöbb kutban tizszer, huszszor, sőt ötszázszor nagyobb mennyiségben fordul elő a szervezetre ártalmas anyag, mint amennyit a szervezet elbir.

A kutak felülvizsgálásának eredménye az, hogy több, mint nyolcvanezer kut vize fertőzött és ihatatlan. Vannak

olyan kutak is, amelyeknek a vízében köbcentiméterenként tizenkétezer ugynevezett koli-bacillus nyúzsog. Ez a megállapítás a lakosság vízellátását országos problémává tette.

Illetékes helyről kapott információk szerint az országban csak negyvenöt helységben van vízvezeték, a többi háromezer helységben ártézi és ásott kutak szolgáltatják a vizet.

Ártézi kut, amelynek vize mindig egészséges, aránylag kevés van az országban, mert furások nagy költséggel jár és bizonyos idő eltelté után elhomokosodnak és nem adnak vizet. Az országban mindenütt túlyomórészt ásott kutak vannak, mélységük rendszerint négy-öt méter és vizüket a felületi rétegből kapják. A felsőbb talajréteg így a kut medencéjébe viszi az utca és az udvar szennyvizét és a trágyadombok erjedő, baktériumos levét.

Most elsősorban arra törekcsenek, hogy az ország súlyos gazdasági helyzetében a falvak vízszolgáltatását a meglévő ásott kutak megjavításával, vízének a fertőzéstől való mentesítésével biztosítsák. Az iható vizű kutakat zöldkeresztes táblával fogják megjelölni, amelyen ez a felírás áll: „Jó ivóvíz. Országos Közegészségügyi Intézet”. A táblával megjelölt kutak vizét félevenként vegyileg megvizsgálják és szükség esetén klórmésszel fogják fertőtleníteni.

Arlon-szálló
Budapest, VI. Paulay Ede-utca 52.
Telefon: 156-08. Az Andrássy u'nál az Oklogon mellett.
Polgári, családi és csendes szálló minden modern kényelemmel. — Központi fűtés. Híde- meleg víz.
Fürdők. Telefonos szobák.
Egyágyas szoba: 4.60, 5.60, 6.80, 7.20 pengőért.
Két ágyas szoba: 8.-, 9.-, 10.-, 12.-, 12.80 pengőért

Benyáts Emil cipőosztálya Debrecen

Hölgyeknek:
Divatszínű, lakk vagy antilop cipők különféle formákban
P 22.— 24.— 26.—
Barna v. színes bagaria trotter:
P 19.— 22.— 26.—

Férfiaknak:
Barna-, fekete-, fél- vagy magasszárú cipők divatos formákban
P 22.— 25.— 26.—

Vizhatlan skót, vadászcipők.
Hő, sár-cipőkben, lakk és színes csizmákban a világhírd
Talpbavésott árak Goodrich gyártmányok. Talpbavésott árak

Fegyveres tüntetésre készül a lengyel diákság

A tegnapi esti németellenes tüntetések során a lengyel-nemzeti demokrata diákszövetség szerinti rendőrök 14 diákot sebesítettek meg. Azt mondja a diákszövetség, hogy a rendőrök indokolatlan brutalitással léptek fel és egy diákot puskatussal úgy fejbverték, hogy aggasztó állapotban került a kórházba. A nemzeti demokrata lengyel diákszövetség, hír szerint csütörtökön újabb utcai felvonulást rendez, hogy tüntessen a német-lengyel

kiegyenlítő szerződés ellen, amely elrendeli, hogy egyik kormány sem kobozhatja el jövőben a másik állam vagyonát. A nemzeti demokrata diákszövetség tegnapi ülésén határozati javaslatban tiltakozott a szerződés ellen és csütörtökön meg akarja ismételni a tüntetéseket. A diákság vezetői felszólították az ifjúságot, hogy a csütörtöki felvonulásra fegyveresen jöjjen el, mert elkerülhetetlen lesz az összetűzés a rendőrséggel.

A cseh kormány nem csinál numerus clauzust, de bezárhatja az egyetemeket

Prága, november 20.
(Cseh Távirati Iroda.)
A közoktatásügyi minisztérium a diákzavargásokkal kapcsolatosan hivatalos közleményt bocsátott ki, amelyben többek között a következőket állapítja meg: A prágai főiskolák különböző fakultásait eredetileg szakonként csekély számú 100—200 hallgatóra szánták. A háború befejezése után azonban a hallgatóság száma aránytalanul megnövekedett, úgy, hogy például a német egyetem orvosi fakultásán 667 cseh és 224 külföldi diák iratkozott be. Az egész fakultás hallgatóságának a száma meghaladja a kétezeret. Az állam

magya részéről mindent megtesz, hogy a hallgatóság elhelyezését biztosítsa. A tanárok számát szaporították és több mint százmillió cseh koronát költöztek építkezésre. A zsidó egyetemi hallgatók küldöttsége különben ma tisztelgett Stefanek közoktatásügyi miniszter előtt. A miniszter válaszában kijelentette, hogy a numerus clausus bevezetését nem tartja célravezetőnek. A miniszter azzal fejezte be fejtegetéseit, hogy ha az egyetemi hatóságok eszközei nem bizonyulnak elégségesnek arra, hogy a zavargásokat megszüntessék, sor kerül az államhatalom közbelépésére.

Kötél helyett fegyházat kapott az anyósgyilkos Soltiné

A pestmogyeyi Uri községben tavaly augusztusban özvegy Solti Antalné és fia, ifjabb Solti Antal megfojtották özvegy Bugyi Jánosné, Soltiné anyósát, akinek holttestét azután a konyhában a mestergerendára akasztották, hogy így az öngyilkosság látszatát keltsék. A gyilkosságot a szomszédban lakó Hegedűs Ferencné fedezte fel, akinek feljelentésére a csendőrség letartóztatta a gyilkosokat és a község házában közös szobába zárta őket. A szobában előzőleg csendőrségi őrt állítottak, aki kihallgatta, amint Soltiné kioktatta a fiát a teendő vallomásra.

Az eleinte konokul tagadó gyilkosok a csendőrség teleplezésére beismerték bűnüket, amelyet azért követtek el, mert az özvegy anyósát nem akarta Soltiné földrészét kiadni. A gyilkosságra az anya bujtotta fel a fiát, aki hurkot vetett a szobában lévő Bugyiné nyakára és addig fojtogatta, amíg meg nem halt. A pestvidéki törvényszék annakidején gyilkosság büntette címén özvegy Solti Antalné haltra, ifjabb Solti Antalt pedig 14 évi fegyházra ítélte.

Fellebbezés folytán ma került az

ügy a Tábla Kállay-tanácsa elé. A királyi ítélőtábla özvegy Solti Antalné büntetését életfogytiglani fegyházra, ifj. Solti Antal büntetését pedig tíz évi fegyházra mérsékelte. Az elnök ezután az ítélet terjedelmes indokolását olvasta fel.

A RÉGI TESTÖRTISZTEK A KORMÁNYZÓNÁL

A Kormányzó bevonulásának tizedik évfordulója alkalmából ma délután kihallgatáson fogadta volt testörtisztjeit. A Kormányzó az üdvözlésekre hosszabb beszédben válaszolt, a kihallgatáson fogadottakkal hosszabban elbeszélgetett.

Patkányt,

egeret, poloskát, svábogarat azonnal kirt-hat biztos hatású, speciális irtószerrel. Egyetlen kísérlet meggyőzi a vásárlót. — Nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletben

Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

Magyarországra jön az olasz kultuszminiszter

Budapest, november 20. Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásiügyi miniszter ma délután a budapesti olasz követ társaságában Bécsbe utazott Balgioni olasz nemzetnevelési miniszter elé. Az olasz miniszter holnap érkezik a bécsi magyar követségre, ahol gróf Ambrózy magyar követ ebédet ad tiszteletére, este pedig Klebelsberg kultuszminiszterrel együtt folytatja útját Budapestre.

TIZ MILLIÓ FONT KÖLCSÖNŰ KAP JAPÁN

Hivatalos helyről közlik, hogy Newyorkban és Londonban aláírták azt a szerződést, amelynek értelmében Japánnak tíz millió fontsterling hitelt nyújtanak.

A DEBRECENI ZENEÜNNEP

Telefonon, levélben sokan fordultak a körhöz a zenei ünnepek ügyében. — Ezúton hozzuk a zenekedvelő közönség tudomására, hogy a november 24., vasárnap délután 5 órai zeneünnepet, melyet a rádió közvetíti, a Zenekedvelők Köre tagjai minden ráfizetés nélkül bérletben kapják, tehát mindenki a rendes tagsági jegyét használhatja. A fennmaradt néhány jegyet két pengőjével a Méliusz árusítja.

A november 24. délelőtt 11 óras próbára az egyetemi és felsőbb iskolai ifjúság részére van fentartva, melyet díjtalanul hallgathatnak végig.

Dr Hubay Jenő szombat délután érkezik Debrecenbe. Az állomáson a város hivatalosan fogadja. A hangverseny után társasvacsora lesz a Bikában, melyre jelentkezést elfogad Bárda Géza pénztáros a zeneiskolában.

A LEGITIMISTÁK OTTÓ-VACSORÁJA

Budapest, november 20. Ma este rendezték meg a legitimisták Ottó-vacsoráját a Gellért-szállóban, amelyen mintegy százhatvanan jelentek meg. Huszár Károly volt miniszterelnök mondott ünnepi beszédet. Bárnikor legyen is aktuális a trón betöltésének kérdése. — mondotta, — az egyedül helyes megoldás csak az alkotmányos ut lehet. Nem tartom leközíthetőnek a restauráció nemzeti akadályait. Nemzeti függetlenségünknek első követelménye, hogy az államforma és a trón betöltésének kérdésében idegen beavatkozás kizárassék. Az Issten kegyelméből való király nélkül menthetetlennek látszik a magyar nemzet, a különféle nevű köztársaságok már egyszer sir szélére vitték a magyar nemzetet. Majd megemlékezett a királynéről, aki a martírok türelmével szenvedte a kálváriát.

HALÁLRA ÍTELTEK EGY GYILKOS JAFFAI ZSIDÓT

London, november 20. A jaffai törvényszék halálra ítélte egy zsidót, aki palesztinai zavarok idején megölt egy arabot.

Gyertyán,
tűzgy., tüzelő anyagok
bűkk, kiváló minőségben jutányosan kaphatók
Központi fa- és széntelepen
Károly Ferenc József-ut 18-b.
István gőzmalommal szemben. Telefon 4-54. Tulajdonos: Gaál Imre.

Január elején a hágai konferencia dönt a hadisarcról

Teljesen holtpontra jutottak a Bulgáriával és Magyarországgal folytatott tárgyalások

London, november 20. A Times párisi levelezője szerint a francia kormány ideiglenesen hozzájárult ahhoz a javaslatához, hogy a második hágai konferenciát január kezdetén tartásuk meg. Az eddigi fejlemények már megcáfolták azt a feltevést, mintha ennek a konferenciának feladata pusztán a különböző bizottságok előzetes döntéseinek formális szentesítéséből állana. A bizottságok jelentékeny nehézségekre bukkantak. A keleti jóvátételi bizottságon kívül a másik két bizottság tárgyalásai is — mint híre jár, — holtpontra jutottak.

A második hágai konferencia számos vitás kérdés megoldására lesz hivatott. Ezeknek a vitáknak háttere az, hogy a kisebb hatalmak már a Dawes-tervben nekik juttatott részecsdével is elégedetlenkedtek és most még kevésbé vannak megelégedve a Young-tervben biztosított részecsdéjükkel. De felvetődik az a kérdés, vajon a sokkal jelentékenyebb érdekekre és a kisebb hatalmak álláspontjának csekélyebb fontosságára való tekintettel nem volna-e célszerűbb a tervet minden körülmények között hatályba léptetni és az olyan kérdéseknek a rendezését, mint a keleti jóvátételek, vagy a természetbeni szállítást, későbbre halasztani.

Párisi jelentés szerint a La Temps vezércikkében a második hágai értekezlettel foglalkozik és ezeket írja:

A hatalmak legnagyobb része jóindulatáról és a békülékenység szelleméről tett tanúságot, sajnos azonban, ezt nem találjuk Magyarországnál és Bulgáriánál. A magyarok haithatalan magatartása után most Bulgária látszik ugyanilyen ütköztárral. A keleti jóvátételi bizottság a bulgár miniszterek meghallgatása után kénytelen volt megállapítani, hogy nem lehet megegyezésre jutni és az ügyet a kormányokhoz utalta át. Úgy látszik, hogy a bulgárok új ítétkéba kezdenek, ami saját magukra nézve is veszélyes lehet. A három nagyhatalomnak Szófiában tett lépése azt mutatja, hogy a nagyhatalmak nagy fontosságot tulajdonítanak annak, hogy kielégítő megoldás jöjjön létre a legrövidebb időn belül. Ha Bulgária nem fogadná el a neki felajánlott megoldást, akkor a legközelebbi értekezlet kénytelen lenne a keleti jóvátételi bizottság formulájához ragaszkodni, amely Bulgáriát 37 éven át tizenötmillió aranyfrank fizetésére akarja kötelezni. Ami a bulgár büntetéseket illeti, azok semmiesetre sem hozták létre külföldön azt a hatást, amit Szófiában reméltek. Kívánatos volna, hogy a büntetéseknek ne legyen olyan élük, mint a tegnapi francia követség ellen lezajlott tüntetésnek volt, mintha bizony Franciaország volna felelős azért a súlyos teherért, amit Bulgáriának kell viselni. Az angol követség előtt nem volt ellenséges tüntetés, az olasz követség előtt pedig semmiféle tüntetés nem volt. Vajon kiknek lehet érdekük, hogy a bulgár közvéleményt félrevezessék és arról győzzék meg, hogy a francia kormány álláspontja eltér a többi nagyhatalométól Bulgáriával szemben.

A CSEH JÓVÁTÉTEL

A Lidove Noviny írja: Azok a kompromisszumok, amelyek az utóbbi időben a

cseh-szlovák jóvátétel dolgában elterjedtek, egyáltalán nem hitelesek. A párisi tárgyalás voltaképpen csak előkészülete volt a hágai konferenciának. A párisi tárgyalás során szerepelt egy referátum, amely a cseh-szlovák adósságokat vázolta. E vázlat adatait végérvényesen tekinteni nem lehet, mert még nem történt megegyezés Magyarországgal. — amelynek kötelezettségei szoros összefüggésben vannak a cseh-szlovák jóvátétellel. Ezenfelül a párisi tárgyalásoknak technikai jellege volt, a döntés a hágai konferenciára vár. Hágában a politikai szempontokkal is foglalkozni fognak.

Huszezer politikai foglyot koncentrálnak a cseka Szibériában

Riga, november 20.

A cseka elhatározta, hogy az összes, három évnél hosszabb büntetésre ítélt foglyokat saját ellenőrzésére hozza át Szibériába.

se alatt álló szibériai koncentrációs táborokba internálja, ahol nemsokára új fogolytábor nyílik meg huszezer fogoly számára.

Amerikában ismét olcsóbb lesz a pénz

London, november 20.

(Reuter-ügynökség.) Washingtonból jelentik: Hoover elnök tegnap fogadta a nagyobb amerikai vasutak vezetőit, akik megígérték, hogy építései programjukat, a tőzsdei helyzetre való tekintet nélkül fogják végrehajtani. A Fehér Házból ilyenértelmi nyilatkozatot adtak ki, amelyet később a vasúti vállalatok a maguk részéről megerősítettek.

A Federal Reserve Board tanácsa tegnap délután folytatott megbeszélést az elnökkel. A tanács mind egyik tagja megnyugtató híreket közölt saját kerületének pénzügyi helyzetéről. A Reuter-iroda washingtoni jelentése szerint ott az az általános felgás kerekedett felül, hogy a kereskedelmi és ipari hitel rövidesen olcsóbb lesz az Egyesült-Államok legész területén.

Honfitársai félholtra verték brüsszeli kínai követet

Páris, november 20.

Brüsszeli jelentés szerint tegnap délután kínai diákok jelentek meg a brüsszeli kínai követségen és kérték, hogy a követ azonnal fogadja őket. A diákokat bebocsátották s ők a követ előtt kijelentették, hogy a közelmúltban lejátszódott tüntetések kapcsán letartóztatott diákársaik szabadon bocsátását követelik. A szállították.

követ ennek a kérésnek nem tudott eleget tenni mire a diákok utlezelni kezdték, majd összerúgosták. Már majdnem agyonverték a követet, amikor végre a követség személyzetének sikerült a követet kiszabadítani veszedelmes helyzetéből. A diákokat letartóztatták, a követet pedig súlyos sérüléseivel kórházba szállították.

Nem sikerül megtalálni a düseldorfi asszonyirtó bestiát

Ismét holtpontra jutott a nyomozás

A düseldorfi tömeggyilkosság rejtélye mindig tisztázatlan. Tegnap ugyan egyszerre három nyomon is megindult a vizsgálat s már-már bizonyosnak látszott, hogy a három nyom egyike valóban helyes, estére azonban kiderült, hogy a rendőrség megint felesleges munkát végzett. Loch György husz éves béréslegényt letartóztatták, azonban teljes alibit igazolt. A másik nyom több tanúnak az a bejelentése volt, hogy látta az utcán egy részeg embert, aki azt mormogta maga elé, hogy

holnapra megint meggyilkol egy leányt. Ezt is előállították, de az illető elmebajbódott, aki csak a lakosságot rémítgette titokzatos kijelentéseivel. A harmadik fantasztikus nyom egy pozsonyi levél volt. A rendőrség bizonyosra veszi, hogy a tömeggyilkos állítólagos levele csak rossz tréfa. A nyomozás ilyen körülmények között ismét holtpontra jutott. Ma délben egyébként egy detektívőfelügyelő érkezik Berlinből, aki felhatalmat kapott a nyomozás további irányítására.

Pusztító vihar, árvíz, földrengés mindenfelé

Róma, november 20.

Egész Olaszországban újra nagy viharok törtek ki. Nagyarányú esőzések következtében a folyók ismét áradni kezdtek. Rómában orkánzerű vihar dühög. A mélyebben fekvő városrészeket előtötte a Tiberis. A vidéken a téli vetésnek rendkívül ártott a rossz időjárás.

folyói, különösen a Taff és Rhondda, példátlan gyorsasággal dagadtak meg, gátakat és hidakat szakítottak át, vasúti töltéseket mostak el, úgy hogy a vágányok a levegőben lógnak. A vasúti forgalom több helyen megakadt. Számos folyómenti helységet olyan gyorsan borított el az ár, hogy például a Rhondda völgyében a rendőrség és a hatóságok felbontott háztetőkön át mentette ki a lakosokat.

Newyorkból jelentik: Az északamerikai partokon támadt földrengés súlyosan megrongálta az Európát és Amerikát összekötő kábelhálózatot. Az Amerika és Uj-Skócia között fekvő kábelek közül kilenc elszakadt; ezek közül kettő a Western Union, három a Commercial Cable Company, három francia társaságok, egy pedig egy angol társaság tulajdona.

Egyes országutakat négy láb magasságban borított el a víz. Pontypridd kerületben nyolcvan házat körülrzart az áradás. A lakosok a háztetőkre menekültek. Egy munkás mentési kísérlet közben a vízbefulladás miatt menekülő segélyezésére gyűjtés indult.

Londoni hírek szerint az újabb felhőszakadások következtében Délwales

Olvassa a Debreceni Ujságot

GYÁSZHÍRVAJ

Haldózás. Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy forrón szeretett férjem, édes jó apánk, nagyapánk, testvérem és jó rokonunk *id. Bögel József* nyug. máv. segédtiszt, III. o. háborús katonai érdemkereszt tulajdonosa áldásos és szorgalmas életének 63-ik, boldog házasságának 29. évében foyó hó 19-én, délután 5 órakor rövid szenvedés után csendesen elhunyt. Drága halottunk hült temetését folyó hó 21-én, csütörtökön délután 2 órakor fogjuk a Varga-utca 31. számú gyászházunktól a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszterelés után, a Kossuth-utcai sarkertben végső nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise áldozatot az elhunyt lelki ügyéért folyó hó 22-én, délelőtt fél 8 órakor fogjuk a Szent Anna-utcai róm. kath. templomban az Egek Urának bemutatni. Debrecen, 1929. november 19. Az örök világosság fényskedjék neki! Bánatos neje: öz. *id. Bögel Józsefné* szül. Némethy Zsuzsanna. Gyermeke: dr. Bögel József nejjével Morvay Gizellával. — Unokái: Anikó, Zsuzsónka és Józsi-ka. Testvére: Bögel Gizella férjével Schnell Gyulával és gyermekeivel. Sógornője: öz. Palánky Jánosné szül. Némethy Juliánna. Számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést „Dankó” temetkezési vállalat rendezi, Kossuth-utca.

Öz. *Kerekes Imréné* szül. Szijjártó Zsuzsanna életének 93-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 21. napján délelőtt 10 órakor lesz Vámospérsen a Viz-utca 172-ik számú háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, az ottani sarkertben. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Tolvaj Erzsike életének 6-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 21. napján délután 2 órakor lesz a Hatvan-utcai temető halottasházától a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Hatvan-utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Molnár Antalné szül. Kis Agnes életének 87-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 21-én délután 3 órakor lesz a Vendég-utca 42-ik számú háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Péterfia-utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Ujfalusi Margitka életének 17-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 21-én délután fél 3 órakor lesz a Szent Anna-utcai temető kápolnájából a gör. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszterelés után, a Szent Anna-utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Öz. *Vona Istvánné* szül. Kovács Lidia életének 56-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 21-én délután fél 4 órakor lesz a Várud-utcai temető halottasházától a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Várud-utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Nagy Gábor életének 34-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 22. napján délután 3 órakor lesz a Pozsonyi-utca 9-ik számú háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Hatvan-utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalat rendezi.

Vas Gábor életének 59-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 22-én délelőtt 11 órakor lesz a Kossuth-utcai temető halottasházától a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth-utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalat rendezi.

A Singer varrógépek mégis a legjobbak

Gyapju fonalak, Gobelin képek és terítők, Smyrna, Perzsa, Kellim anyagok o o o o
KERÉKGYÁRTÓ KÉZIMUNKA IPAR
A kis rezszel dolgozó cég kis haszonnal árul ezért a legolcsóbb
Szent Anna-utca 6. szám.

A parlamenti képviselőkkel bíró pártoknak nem kell engedélyt kérni gyűlés tartásra

Elkészült a gyűlekezési jogról szóló törvényjavaslat

Budapest, november 20.
A gyűlekezési-jog szabályozásáról szóló törvényjavaslat karácsony után hamarosan a Ház napirendjére kerül. A javaslat részletesen megálapítja a gyűlések összehívásának és ellenőrzésének módját és körülményeit.

Azok a pártok, amelyek a parlamentben képviseltetve bírnak, csupán előzetes bejelentést tartoznak tenni gyűléseikről, míg a parlamenti képviselőkkel nem rendelkező pártoknak engedélyt kell kérniük gyűlések tartására. Az ellenőrzés szempontjából

fontos rendelkezés, hogy minden gyűlésen hites gyorsíróknak kell jegyzeteket készíteniük, amelyek hiteleseknek tekintendők mindaddig, amíg a jegyzetekben foglaltaknak az ellenkezője perrendszerben nem bizonyítottatik. A gyűléseken alkalmazandó gyorsírókat a parlamenti gyorsírói gárda fogja szolgálatni. A gyorsírók egyesülete valószínűleg meg fogja alakítani a maga kebelében a hites gyorsírók csoportját, amelynek tagjai esküt tesznek és így a gyűléseken felhasználhatók lesznek a hatóságok által.

Izgalmas szembesítések és heves jelenetek között folyik a Czutrin-per

Az ügyész két tanu letartóztatását indítványozta hamis vallomás gyanúja miatt

Debrecen, november 20.
(A D. U. tudósítójától.)

Szardán délelőtt folytatta tovább a debreceni kir. törvényszék Jeney-büntetőtanácsa a Czutrin-féle bíriper tárgyalását. Elsőnek Friedlender Mártont hallgatta ki a bíróság a harmadik vádpontra nézve. A vádpont szerint Friedlender kétszer 10.000 pengőt és 2700 pengőt vett fel a banktól, de terményárut nem szállított. Friedlender a vádat tagadta. Elmondotta, hogy összesen 36 métermázsa tengerit szállított le, amelyek fejében 765 pengőt vett fel.

Ujabb izgalmas szembesítés

Kihallgatása után Czutrinnal szembesítik. Czutrin szemébe mondja Friedlendernek, hogy 250 métermázsa állítólagos buzaügylet fejében vette fel az egyik 10.000 pengőt.

— Szememzedett hazugság — mondja Friedlender.

— Ez az igazság — feleli Czutrin.

— Ilyen módon tüntettek el hatalmas összegeket.

Elnök leint Czutrint, hogy ne idegkedjék.

Hamis könyveket vezettek Friedlenderék

Ezután a bíróság a negyedik vádpont tárgyalását is megkezdte, mely szerint 1927 augusztus 18-án Friedlender Márton 2000 pengőt, majd 22-én 7000 pengőt vett fel állítólagos leszállított buza fejében.

Friedlender tagadja a vádat, mire Czutrin megjegyzi, hogy Friedlender Mártonnak könyvei hamisan voltak vezetve. A fenti tételek fiktív voltáról valamennyien tudtak, még Kulai is. A szembesítések során a vádlottak valamennyien kijelentették, hogy a vádlott társuk állítása nem felel meg a valóságnak.

„Nézzén a szemembe, mikor hazudik!”

Kulai a szembesítés során felugrott helyéről és felindultan kiáltott Czutrinnra:

— Nézzén egyszer a szemembe, amikor így hazudik! Nem mer a szemembe nézni, ugye?

Jeney tanácselnök erélyesen rászól Kulaira:

— Ne kiadáljon, üljön le! Ha ez még egyszer megtörténik, fogházort állítok a háta mögé!

A vádlottak között lefolyt incidens után Oláh Mihály tanu hallgatta ki a bíróság, aki azonban lényegbe vágó vallomást nem tett.

Terhelő tanu Czutrin ellen

Blittmann Anna a következő tanu, aki Friedlendernél 1924 márciusától augusztus 1-ig volt alkalmazásban. Elmondja, hogy látta, miszerint Czutrin Friedlenderék irodájában 10.000 pengőt vett át, amely összeget be kellett volna fizetnie a bankba Czutrin ezen állítás ellen hevesen tiltakozott és a könyvekből igyekezett kimutatni, hogy a tanu vallomása nem felel meg a valóságnak.

Aki háromszor háromféleképpen vallott

Ezután Sipos Izidor tanu hallgatta ki a bíróság.

— Vett-e ön föl pénzt Friedlender megbízásából a bankban?

— Igen!

— Mire vett fel ön 7000 pengőt?

— Háromszázötven métermázsa buza ellenértéke fejében.

— Ezenkívül vett még fel pénzt?

— Egy más ízben 10.000 pengőt, ezt azonban visszafizette Friedlender Czutrinnak.

— Hol fizette vissza?

— Friedlender irodájában.

— Miért fizették vissza ezt az összeget?

— Nem tudom!

— Ez nem igaz! — feleli az elnök.

— Ön már három vallomást tett s valamennyi ellentmondó egymással!

— Kérem én meg voltam ijedve, amikor letartóztatattak s ezért tehettem más vallomást.

Ügyészi indítvány a tanu letartóztatására

A bíróság ezután figyelmezteti a tanukat, hogy csak az esetben tegyék le vallomásukra az esküt, ha az megfelel az igazságnak.

A tanu az elnöki figyelmeztetés után letették az esküt.

Aldorfer ügyész az eskütétel után

indítványt terjesztett a bíróság elé és pedig azt, hogy a bíróság rendelje el Sipos Izidor és Wiertmann Anna tanu letartóztatását hamis eskü letétele miatt. Az indítvány után a bíróság határozathozatalra vonult vissza és az ügyész indítványát elutasította.

Kalmár István lényegtelen tanukihallgatása után a törvényszék ráterít a Lusztig-féle számla ismertetésére.

A Lusztig Sámuel számláján és a nagykarolyi közraktár számláján levő fictiv tételekre vonatkozólag Gerő, Friedlender és Kulai elmondják, hogy arról tudomásuk nincs és büntetésnek nem érzik magukat. Czutrin a tanácselnök kérdésére kijelenti, hogy büntetésnek érzi magát, de ezeket közösen határozták el és Kulainak is tudomása volt a szabálytalan beírásokról.

Negyvenezer pengős sikkasztás

A Romániából történt nagymennyiségű lóheremagszállításokkal kapcsolatban Czutrin elismeri, hogy történetek kiutalások azzal, hogy bevásárlásokat eszközölnek Romániában, de a pénzeket közösen elikkasztották. Popovits Gyula törvényészi szakértő szerint a bankot a Pataky Sámuellel kapcsolatos számlánál 40.000 pengő kár érte. Gerő és Kulai tagadják, hogy tudomásuk lett volna erről a sikkasztásról. Czutrin a szembesítésnél indulatosan jelenti ki, hogy a Pataky számlájára felvett pénzek egy részét Gerő és Kulai kapták meg.

Tanácselnök felolvasta ezután Pataky Sámuel vallomását. Pataky Sámuel előadta eskü alatt vallomását, hogy 100 q lucernamagot adott el Czutrinnak egy telefonbeszélgetés alapján. Az árut Nagykarolyban rak tározták el, a pénzt ő megkapta, de nem a bank után. A tanácselnök háromnegyed 2-kor bezárta a tárgyalást, melyet csütörtökön reggel 9 óra kor folytat.

Debrecen ez. kir. város
Tég a és Cserépgyárában
állandóan kapható
**chamotte téglá és tűzálló
ágyag.**

Megrendelésre különböző tűzállósági és minőségű chamotte árut és idomdarabot készítünk. Raktárunk honlókizlaképző téglá anyagokat, KLINKER-téglát a legváltozatosabb színben, továbbá ut és járda burkoló KLINKER-téglát és lapokat.

Kézi és gépi falitéglat, valamint gépi tetőfedő cserepet kitűnő minőségben gyártunk.

Megrendelés a gyári irodában és a Városi Takarékos és Hitelintézetnél eszközölhető.

Telefon: 3-51. sz. Telefon: 3-51. sz.

Fuvarozásokat

bárhova, költöztetéseket elcsé-
rére, tizenötödikére előjegyez, ál-
omástól ki és beszállítást, vidékre
s méltányos árban szállít:

**Központi
Fuvarozási Iroda**

Károly Ferenc József-ut 18/b.

Telefon: 4-64.

Tulajdonos: Gaál Imre.

Baltazar püspök azt állítja, hogy lehetetlen a felekezeti együttműködés

A püspök jelentése a tiszántúli egyházkerület közgyűlése előtt

A tiszántúli református egyházkerület szerdán reggel kezdte meg őszi rendes közgyűlését, amelyen igen sokan jelentek meg a kerületből. A közgyűlést megelőzően kedden délután 3 órai kezdettel esperesi értekezlet volt az egyház kistanácstermében, ahol a közgyűlés anyagát készítették elő.

A jövő évben választják meg az új főgondnokot

A szerdai közgyűlést dr. Baltazar Dezső nyitotta meg, miután imádkozott, majd Maklár Károly egyházkerületi főjegyző bejelentette, hogy vitéz Horthy István lemondott a főgondnoki tisztségéről s amíg az új főgondnokot meg nem választják, addigra Szomias Gusztávot kérték fel a főgondnok helyettesítésére, aki ezt el is vállalta. Ezzel egyidejűleg a közgyűlés sajnálatos tudomásul vette vitéz Horthy István lemondását s elhatározta, hogy az új főgondnokot a jövő év

folyamán fogják megválasztani. Ezután kimondták, hogy a Kormányzóhoz üdvözlő táviratot intéznek, abból az alkalomból, hogy fia súlyos és életveszélyes sérüléseiből szerencsésen felgyógyult.

Maklár Károly az új főjegyző

Ezután tudomásul vette a közgyűlés, hogy egyházkerületi főjegyzőül Maklár Károlyt, világi tanácsbíróul dr. Boér Elek közigazgatási bírót, zsinati lelkészi és világi rendes képviselőül Szele Györgyöt és gróf Tisza Lajost, egyházkerületi jegyzőül pedig Kolozsvári Kiss Lászlót választották meg. A megválasztottak az elnökség kezébe letették az esküt, mely után dr. Baltazar Dezső püspök intézett hozzájuk beszédet, amire Maklár Károly főjegyző, majd dr. Boér Elek válaszoltak. Tudomásul vette a közgyűlés a nagy-károlyi egyházmegye jelentését arról, hogy esperesül Fóris Lajost választották meg.

Baltazar Dezső püspök jelentése

Dr. Baltazar Dezső püspök jelentése következett ezután az 1928-ik évről. A püspök terjedelmes és az egyházi élet minden mozzanatára részletesen kiterjedő jelentését Maklár Károly főjegyző a közgyűlés tagjainak nagy érdeklődésével kísérve olvasta fel.

Baltazar Dezső püspök jelentésében többek között kiemelte, hogy az állam és az egyház közötti viszony a békeesség jegyében nyugodott. Az ország nyomasztó anyagi és gazdasági helyzete mindnyájunkra nyugalmat parancsol. Sajnálatos tény azonban, hogy az állam eltekint a régi iskolai és egyházi intézmények további istápolásától, mikor ugyanaz az állam új kötelezetvényeket, más iskolai és egyházi intézmények fenntartását vállalja magára.

A felekezetek közötti viszony — folytatja — javulásának semmi jelét sem látja. A reverzálisok szervezése, állások betöltése terén mind feszültebbé válik a viszony. A *Mortalium animos* című pápai enciklika még inkább elvette a lehetőségét annak, hogy a többi keresztény felekezetek a római egyházzal a keresztény hit és szolgálat célja és eszköze felől a béke fejedelmének, Jézusnak földi képviselőiként együtt tárgyaljanak.

Míg bent hazánkban a nagy országpusztulás a keresztény egység gondolatát és szükségességét hozza előtérbe, addig Róma ennek az egységnek a lehetősége elé gátat vetett, amikor a *Mortalium animos* magára, a római egyháznak a Jézussal való törvényes viszony szűzességének és tisztességének megsértése nélkül — lehetetlennek jelentette ki együtt cselekedni jogiság és szervezetség minden momentumát nélkülöző legelemibb kérdésekben is.

A protestáns papok által kötött *vegyesházasságokat ágyasságnak* és az ilyen házasságból született gyermekeket *törvénytelennek* minősítő és így lealázó „*Ne temere*” című pápai enciklika után megkapunk hamarosan a második momentumot arra, hogy a római egyházzal való egység reménye levegőbe épített várnál nem egyéb.

Ha Róma a maga álláspontját anélkül jelentené ki, hogy sértene, akkor magatartása legfeljebb csak

szomorúságra adna okot, de amikor magatartásának indokolásában a *legsúlyosabb sértést követi el a többi keresztény felekezeten, akkor nem szabad csodálkozni, sem megütközni, még kevésbé súlyos ítéletet tartani, ha ilyen lelki támadásokra a megbántott lélek az apostolok és reformátorok keménységével felel.* Arra, hogy a római sajtó orgánumai támadásokat intéznek ellenünk, nem vetünk ügyet. A velünk való állandó tusakodás sok időt és erőt vonna el az építési feladatától. *A sérelmek túrésa ilyen oldalak felől nem nehéz és nem is veszélyeztet semmit.*

De már a *legilletékesebb hely,* vagy helyek támadása és pedig olyan támadása, amely lelki és erkölcsi értékünk legbensőbb tartalmáig ér, hallgatás és visszaverés nélkül tűrve alkalmas lenne arra, hogy lassankint kimossa a tóvét a kálvinista öntudat magyar nemzeti szempontból is ápolandó közikáljának.

Félmillió ember vett urvacsorát

A jelentés további részében beszámol a püspök arról, hogy a múlt év folyamán az egyházkerületben összesen 416 ezer ember vett urvacsorát, ami azonban az 1927-ik évihez viszonyítva csökkenést mutat. Ezzel szemben igen sajnálatos, sőt ijesztő emelkedést mutat a felekezetenküliek száma, amely egy év alatt tizenhatról százhatra emelkedett. A házasságkötések száma az előbbi évihez képest 177-el növekedett. Az egyházkerületben 1928-ban a szegények segítése céljából kiosztottak 105 ezer pengőt. A kerület

anyagi helyzetét ismertette ezután a püspöki jelentés, amelyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett és elfogadott.

A jelentéshez elsőnek Török Imre esperes szólott, aki köszönetét és a közgyűlés nevében is háláját fejezte ki a püspöknek a terjedelmes és pontos jelentésért, aminek az elkészítése hosszú idejét vette igénybe. Sajnálatos állapotot tartalmaz a jelentés valóban sok szomorú adatot tartalmaz az egyházkerület életéből, ez azonban elsősorban is a rendkívül súlyos gazdasági helyzetnek tudható be. Arra kell törekednünk minden erőnkkel, hogy azokat az okokat, amelyek ilyen eredményekre vezettek, a lehetőség szerint kiküszöböljük.

Az államsegélyek valorizálását követelik

A püspöki jelentés elfogadása után Maklár Károly főjegyző bemutatta a debreceni egyház jelentését Nagy József volt egyházmegyei gondnok elhunytáról, amit a közgyűlés mély sajnálattal és részvétellel vett tudomásul.

Konventi és kormányleiratokat tárgyaltak ezután, többek között a szatmári egyházmegye egyházközségeinek adócsökkentési ügyét a fagykárosodással kapcsolatban. A közgyűlés tudomásul vette a konventi leiratot, majd Görömbey Péter szövegét, hogy az egyházi vezető köröknek az eddigieknél is *erélyesebb lépéseket kell tennie abban a tekintetben, hogy a református egyházak államsegélyeit minél sürgősebben valorizálják.* Baltazar püspök elfogadta a javaslatot, amelynek értelmében az egyházkerület az egyetemes

mes konvent után a kormányhoz tesz előterjesztést az államsegélyek valorizálására.

Ráday Gedeon indítványát elvetette az egyházkerületi közgyűlés

Általános ügyek és indítványok tárgyalása következett ezután, amelyek között gróf Ráday Gedeon indítványa is szerepelt. Ismeretes ugyanis, hogy gróf Ráday nemrégiben olyan indítványt tett, amely szerint a leghatározottabban tiltsák el a lelkészeket, az egyházi tisztviselőket és alkalmazottakat attól, hogy bármilyen tekintetben politikai véleményt nyilvánítsanak. Ezt adott esetekben csak az egyházi főhatóságok beleegyezésével tehessek meg. Az indítvánnyal annakidején foglalkozott a debreceni egyházmegye is és azt elvetette, most pedig az egyházkerületi közgyűlés *foglalt ellene állást s így most már egészen biztosra vehető, hogy Ráday Gedeon indítványa nem fog határozottá emelkedni.*

A nyugdíjtörvény revízióját kívánják

Kimondotta az egyházkerület közgyűlése az egyházmegyei javaslatára, hogy a nyugdíjtörvény revíziója érdekében sürgős lépéseket fog tenni s valószínűleg ebben az ügyben a konvent után intéznek feliratot a kormányhoz.

Ezután az egyes bizottságokba választottak be néhány tagot, amelynek befejeztével dr. Baltazar Dezső püspök a közgyűlés első napját bekezdette és annak folytatását ma reggel 9 órára tűzte ki. Szerdán délután 3 órai kezdettel fejevlni és közigazgatási bírósági ügyeket tárgyaltak bizalmas ülésen.

Véres harcok dúltak az orosz-kínai határon

London, november 20. (Havas iroda.)

Mandzuli és Dalai-Nór környékén a harcok vasárnap óta tegnap délutánig folytak. Az oroszok rom-

málították a kínai hadállásokat és a harcokban háromszáz kínai életét vesztette. A szovjetrepülők sikeresen bombázták a dalai-nóri sáncokat és egy szénbányát is felgyújtottak.

Magyarországon is fellépett a „hullámzó láz” nevű járványos betegség

Budapest, november 20.

A tudományos orvosi köröket legújabbban egy olyan betegség foglalkoztatja, amely eddig teljesen ismeretlen volt Magyarországon. Ennek a betegségnek a legfőbb szimptomája a lázas állapot. A láz rendszerint igen magasra emelkedik, viszont nem állandó. A láznak éppen e hullámzásáról „febris undulans”-nak, „hullámzó láz”-nak nevezték el. A láz hullámzása néha igen hosszú ideig, két-három esztendőig is eltarthat és ez a lázas állapot, valamint a vele járó nagyfokú étvágytalanság annyira legyengíti a szervezetet, hogy a betegből jóformán nem marad

más, mint csont és bőr.

A febris undulans egy bacillus [d] elő, amelyet „bacillus abortus”-nak hívnak azért, mert az állatoknál ez idézi elő a járványos elvetélést. Ez az állatbetegség igen nagy kárt okoz az egyes országok állatállományában. Ha a bacillus abortus emberi szervezetbe kerül, akkor következik be a „febris undulans”, a „hullámzó láz”, amely egyike a legkellemetlenebb betegségeknek. Az eddigi megállapítások szerint Magyarországon mindössze három esetben lehetett teljes bizonyossággal megállapítani a betegről, hogy febris undulans-ban szenved. Komoly veszedelem tehát ezen a téren nálunk nincs.

TÖBB KILOMÉTERES LESZ A CSIKÁGÓI KIÁLLÍTÁS PALOTÁJA

Az 1933-ra tervezett csikágói világiállítás minden eddigi méretet meg fog haladni. Az előkészítésre több, mint 200 millió dollárt irányoztak elő. A kiállítás alapgondata az elmúlt évszázad tudományos fejlődésének apoteozisa. A világiállítás palotája több mérföld hosszú lesz és a Michigan-tó partján fog állni.

VÁSÁROLJON RÁDIÓ-KERESKEDŐJÉNÉL 6-12-18 HAVI RÉSZLETRE PHILIPS RÁDIÓ KÉSZÜLÉKEKET!

HIREK

1929 november 21. (csütörtök)

Prot.: Olivér Kath.: B. A. ben.

A gyógyszerárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kigyó, Piac-utca 33. — Arany Angyal, Piac-utca 50. — Remény-ség, Csapó-utca 22. — Sas, Hatvan-utca 70. Boeskey, Cegléd-utca 22. — Tisza, Péterfia-utca 76. — Szent Háromság, Homokkert, Szabó Kálmán-utca 14.

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) nyitva délelőtt 10—12-ig, délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 10—12 óráig.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban derült ég mellett az éjjeli hőmérséklet általában 1—2 fokra süllyedt. Nappal a hőmérséklet 8—10 fokra emelkedett. Budapest 20-án délben a hőmérséklet 6 fok Celsius.

Időprognózis: Lényeges változás nem várható.

— Görömbey Péter előadása a Templomgyűlésben. Ma, csütörtökön délután 6 órakor a református Kollégium disztermben a Templomgyűlés vallásos szakcsoportja előadó délutánt tart. Előadó: Görömbey Péter nagykállói lelkész. Ezenkívül lesz melodráma is. Belépési díj nincs.

— Szombaton délután fél 5 órakor kezdődik a Csokonai-kör ünnepélye. A Csokonai-kör szombati ünnepélyével kapcsolatban a kör vezetősége értesíti a közönséget, hogy az ünnepély kezdete nem öt órakor, hanem egy fél órával korábban: fél öt-kor lesz, mivel az ünnepély egyik szereplőjének, Ditrői Icának még aznap délután el kell utaznia Szolnokra, a debreceni színház ottani szereplésére. A műsor keretében Komáromi János író, a „Magyarság” politikai napilap belső munkatársa, a Petőfi Társaság főtájkára novelláiból, Zivuska Andor és Gulyás Pál pedig a verseikből olvasnak fel. Jegyek Méliusznál kaphatók 1 pengő, 20, 60 és 30 filléres árakban.

— Ma lesz a Szent Erzsébet Nőegylet választmányi ülése. A Szent Erzsébet Nőegylet ezúton értesíti választmányának tagjait, hogy ma, csütörtökön délután 4 órakor a Katolikus Otthonban választmányi ülést tart.

— Az Egyetemi Kör alakuló gyűlése. A debreceni Egyetemi Kör november 23-án, szombaton délután fél 3-kor tartja tanácskozó közgyűlést az I. sz. jogi teremben. Indítványok három nappal a közgyűlés előtt terjesztendők a szűnidei bizottság elé. Elnökség.

— Éhezik és nyomorog egy rokkant. Herváth Sándor rokkant, munkaképtelen ember, beteg gyermekeivel a legnagyobb nyomorban sanyálódik. A jószívű közönség adományát kéri. Vértessy téglagyár, Vértessy-u. 2. Adományokat elfogad a Debreceni Ujság kiadóhivatala.

Meglehető olcsón, minden elővásárolható szöveteket lakásomon Batthyányi-u. 13. az udvarban.

Élénk készülődés a vármegyei és városi tisztújításra

Négyen pályáznak az alispáni tisztségre

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Hajdúvármegye alakuló közgyűlésének végén dr. Hadházy Zsigmond főispán december 12-én jelölte meg a vármegye tisztújító közgyűlésének napját. A vármegyei tisztviselő választások körül felmerült kombinációk már a közgyűlés folyamán is állandó diszkusszió tárgyát képezték a megyebizottsági tagok között és élénk eszmecsere-re adtak alkalmat. Az eddigi jelekből ítélve már is bizonyosra vehető, hogy a tisztjark összetételében lényeges változások lesznek.

Az alispáni állásra, értesülésünk szerint Pákozdy Sándor alispán, Cseke Sándor vármegyei árvaszéki

elnök, Rásó István volt főispán felsőlázi tag és dr. Somossy Béla hajduböszörményi polgármester pályáznak.

A főjegyzői állásra az eddigi hírek szerint, dr. Hadházy Béla tb. szolgabíró pályázik, a központi főszolgabírói állásra pedig Nábrácky Béla főjegyző és Ethey László főszolgabíró és végül a szoboszlói főszolgabírói állásra Antal Antal tb. főszolgabíró nyújtja be a pályázatot.

A városi tisztújítás körül szintén élénk mozgalom indult meg s bár közelebbi részletek még ismeretlenek, annyi bizonyosnak látszik, hogy a tanácsnoki állások betöltésénél némi változásra lehet kilátás.

Nagy gabonahossz Kanadában

London, november 20.

Az argentinai fekete rozsda híreire, a kanadai gabonárák hirtelen felszökkenek. A tegnapi áremelkedés bushelenként 1—5 egynyelcedent között változott. A piacot hirtelen kiviteli megrendelések árasztották el.

Az áremelkedések — winnipeg-i Reuter-jelentés szerint — ellensúlyozták a gabonakereskedelem eddigi összes veszteségeit. A november 14-én meglévő buzakészleteket

158.888.000 bushelre becsülték, mely 75 millió bushellel több az előző évi készletnél. A többi gabonafajból hasonlóarányú készletek állanak rendelkezésre. A gabonaértékesítő központ hatalmas nyereségre tett szert. A vezetők hangoztatják, hogy az eredmények az ő politikájukat igazolták. A nagy tavi-állomások forgalma felülmúlja az idei rekordokat. Tisztán a buzakiviteli szállításokra szóló megrendeléseket 8—9 millió bushelre becsülik.

A fűszerkiskereskedők több forgalmi adó alá eső cikkénél a fázis rendszer bevezetését kívánják

A Fűszerkiskereskedők Egyesülete november 18-án, hétfőn este a Kereskedő Társulat disztermben értekezletet tartott, amelyen a forgalmi adó és a kamarai választás kérdésével foglalkozott.

Az értekezletet Vadász Sándor, az egyesület elnöke nyitotta meg. Néhány szóval jelezte az értekezlet tárgyát, majd átadta a szót dr. Diczig Alajosnak, aki a fűszerkiskereskedelem szempontjából ismertette a forgalmiadórendszer változtatásának kérdését. Rámutatott arra, hogy nemcsak az érdekképviseletnek, hanem a pénzügyminisztériumnak is az a törekvése, hogy a kiskereskedelmet fokozatosan mentesítsék a forgalmiadó alól. Az érdekeltség feladata ennek a munkának a tempóját gyorsítani. Részletesen változott, hogy a jelenlegi módszer mellett a kereskedelemnek negyedévenként leltárjelvétellel és bejelentésekkel kell tö-

rődnie, ami fokozott adminisztrációs munkát jelent. Ennek a feldolgozása szintén hatalmas feladat. Ehelyett az időnként ismétlődő munka helyett egyszerre kellene a kiskereskedők forgalmának még jelenleg kiskereskedelmi forgalomban is adóköteles részét mentesíteni olyan módon, hogy több árucsoportra ki kellene terjeszteni a fázis-rendszert.

Nagy tetszéssel fogadott előadása után Vadász Sándor elnök foglalkozott a kamarai választások kérdésével és bejelentette, hogy az egyesület jelöltjei Gerstner Kálmán és Böszörményi István a kamarai beltagokra, míg a póttagsági helyekre a jelöltek ifj. Kovács János és Glüek Izidor. Arra kérte a gyűlés egyhangú helyeslése közben az értekezlet tagjait, hogy szavazatukkal azt a listát támogassák, amelyen ezek a nevek rajta szerepelnek. Ezután az értekezlet véget ért.

közoktatásügyi minisztérium részéről azon intézkedés, hogy a fő középiskolákban hetenként a tornaórák számát eggyel szaporította, vagyis bevezette a 3-ik testnevelési órát. A református gimnázium tanári kara f. hó 22-én, pénteken d. u. 5 órakor az intézet tornacsarnokában éppen a testi nevelés fontosságáról és fokozásáról kíván a szülőkkel eszmecsere-t folytatni. Előadónak felkérte dr. Szabó Márton tanárt, ki „A testi nevelés fokozása középiskolánkban” c. fog értekezni. Erre a nagyfontosságú szülei értekezletre a növendékek hozzátartozóit, a szülőket, az érdeklődőket és a tanügy barátait ezúton is meghívja az intézet igazgatója.

— OKKULTURFÖLÉNY CSIKÁ-GÓBAN. Mint Csikágóból jelentik, az ottani halandzsakörök megkezdtek a mélyjúrást egy okkultistagyemtem építésével kapcsolatban. A tudományos intézetben kizárólag okkult és spirítiszta tanokat fognak hirdetni, így valószínű, hogy a rector sem magnificus, hanem spiritus rector lesz. Az egyetemet több fakultásra osztják s nyilvános okkult tanszékei lesznek a kiromanciának, szellemidézésnek, asztrológiának, fekete-fehér mágiának s a materializációnak. Azt is írják a csikágói lapok, hogy a professzorokat a hallgatóktól tejjevégből készült falak fogják elválasztani. Nem lehetetlen, hogy ebből fog kifejlődni a csikágói falbiológiai intézet.

— A Népszerű Főiskolai Tanfolyam vetített képes előadásai a kollégium disztermben. Hétfőn, november 25-én hat órakor Csikész Sándor, egyetemi professzor, tartja meg: „A biblia elterjedése kétezer éven át” című, kedden, november 26-án öt órakor Stolp Ödön, gazdasági akadémiai r. tanár „A mezőgazdaság az ókorban” c., hat órakor Csikész Sándor „A biblia elterjedése kétezer éven át” c., szerdán, 27-én öt órakor Telegdi Róth Károly egyetemi professzor „A földkéreg mozgásai” c., hat órakor Csikész Sándor „A biblia elterjedése” c., csütörtökön, 28-án hat órakor Csikész Sándor „A biblia elterjedése” c. előadását. A vetített képekkel illusztrált népszerű tudományos előadások nagy érdeklődést keltettek városszerte. A belépti díj 30 f., egyetemi hallgatóknak és tanulóknak 15 f., jegyek Springernél (Piac-utca, főposta mellett) és az előadás előtt a kollégiumi diszterem előszobájában kaphatók. A diszterem főbejárta az előadások alatt zárva van.

— Szombaton mutatják be a cserkészülmet. Pár nap választ már el bennünket az angliai cserkész világtalálkozó beszámolójától. Mindenki a legnagyobb érdeklődéssel tekint ezen bemutatónak, mert mindenki büszke örömmel akarja látni, hogy mit végeztek magyar, közelebből debreceni cserkészaink. A beszámolót tekintettel a nagy érdeklődésre, kétszer tartjuk meg: szombaton este fél 7 órai kezdettel és vasárnap délelőtt 11 órakor. A beszámolókon megjelennek a Magyar Cserkészszövetség képviselőit: gróf Teleki Pál ny. miniszterelnök, tb. főcserkész, Witz Béla a Magyar Cserkészszövetség elnöke és Temesi Győző, az angliai Jamboree csapat parancsnoka. A beszámolót mindkét előadás Temesi Győző tartja. Az előadások helye a Tiszti Kaszinó Mozdója. Cserkészeknek külön előadás lesz szombaton délután 4 órai kezdettel, ugyanott. Belépődíj nincs. Belépésre jogosító műsor ára 1 pengő, mely Csáthy könyvkereskedésében már váltható. Saját érdekében kérünk mindenkit, hogy műsorát előre váltsa meg. A beszámolóra a meghívók már szétmentek. Aki esetleg valami tévedés miatt nem kapott, attól ezúton kér engedelmet a Cserkészkerületi Elnökség és ezúton tisztelettel meghívja.

— Cégtáblát, szobát és butort olcsón íesi Szahmáry, Széchenyi-utca 6. szám.

— Antikvár könyvekért mindenki-nél többet ízet a Kultura antikvárium, Szent Anna 3.

Mindenféle bel- és külföldi

szén, koks, tojásbrikett, tüzifa és Berentei szén

Retorta bukkfaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebbi cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető

Csapó-utca 28. szám.

Telefonszám: 4-49

A mozgósínházak közleményei:

VIGSZINHÁZ

Szerdától—vasárnapig:

Az évad legnagyobb filmkolosszusa! A kinematográfia örök alkotása! A német és a francia hadvezetőség közreműködésével, az egykori felvételek és az igazsághoz leghibbó történetírók összeállításával készült:

VERDUN

(A földi pokol)

A háború mártírjainak szenvedése 10 felvonásban. A filmben szereplő történelmi alakok: hadvezérek, tisztek és közkatonákon kívül Susanne Blanchetti, Maria Laurent, André Nox és Hans Brausewetter alakítják. Kisérő:

Puskaporos szerelem. bohózat.

APOLLO

Szerda—csütörtök:

Két attrakció egy előadásban!

A szálló özvegye

(Pérez nélküli uri ember)

A házasság életvidám kalandjai 8 felvonásban. Főszereplők: Harry Liedtke, Alice Robert, Huszár Pui és La Jana. Megelőzi:

Lucifer farsangja

(Mostoha ország)

Egy család regénye 8 felvonásban. Főszereplők: Rudolf Schildkraut, Robert Ederson és Luise Dresser.

Péntektől Apollóban: Csak felnőtteknek! Emil Janinings legújabb világfilmje: A bűnök utcája. (Londoni bűnök életképe.) Megelőzi: A szerelem rabszolgája. (Az első szerelem.) Francia vigjáték, Raymond Griffithel. Jön november hó 27-től, Vigszínházban: Alexander Dumas világhírű regényének filmváltozata: gróf Monte Cristo, teljesen új feldolgozásban. A főszereplők: Lil Dagonov, Jean Angelo és Bernhard Götzke.

— Palackozott szeszes italt nem szabad hitelbe árusítani. A tavaly hozott új bortörvény teljes egészében megtiltja a korcsmai hitelezést. Ennek folytán a bíróság a korcsmai hitelt a felperes javára nem ítéli meg. Egy szakmai szakértekezlet megállapította, hogy az új bortörvény nemcsak a vendéglőkre és korcsmákra, hanem azokra a kereskedésekre is alkalmazandó, amelyek szeszes italoknak kismértékben való eladására joggal bírnak. Ebből következik, hogy a zárt palackokban levő szeszes italokat sem szabad ezután hitelbe árusítani.

— December 1-én kezdődik az esti angol és német tanfolyam a Magántisztviselők Egyletének új otthonában (Thaly Kálmán-utca 14.) Daán Ilona vezetésével. Beiratkozás a délutáni órákban Helen Society, Piac-utca 40.

— Angolból, franciából, németből fordítok, magyart fordítok angolra, németre, franciára. Helen Society, Ferenc József ut 40.

— Poloskát, svábot, melytől kiirtani háziilag csakis a Lölherer Chmexin-nei lehet, mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztítja. Gyógyszertárban és drogeriákban kapható.

SZINHÁZ-MŰVÉSZET

Újra rendezték a képzőművészeti tárlatot!

A városi háznál a képzőművészeti kiállítás kamarai választások miatt, a kistanácsstermében újra rendezték.

A kiállítás kiváló anyaga az intímabb kisteremben még sokkal imponzansabban hat s még jobban érvényesülnek az értékes műalkotások.

A tegnapi napon a művásárlás is megkezdődött. Két bizottság is meg-

tekintette a tárlatot, hogy kijelölje a megvásárlandó képeket. Ezek között szerepel Hubay Andor nagy figurális kompozíciója a „Chaconne” is, amely a fiatal mester egyik legbecesebb munkája.

A tárlat naponta reggel kilenctől délután hétig marad nyitva vasárnap estig.

Földessy Gyula és Nagy Endre az Ady-Társaság ünnepélyén

Egyre nagyobb arányokban bontakozik ki az az Ady-ünnepély, amellyel ezidei működését kezdi meg a debreceni Ady-társaság. Az ünnepélynek dokumentálnia kell azt a forró lelkesedést, amelyet mint az egész ország, Debrecen művelt közönsége is érez Ady halhatatlan zsenije iránt s amely érzéseiben Ady táborát a sok irodalmi vihart felkavart Ady-revizió sem tudta megingatni. Az ünnepélyre, melyet Juhász Géza, a társaság másodelnöke fog megnyitni, két országos nevű író érkezik a fővárosból: Földessy Gyula és Nagy Endre.

Földessy Gyula, a kiváló magyar esztétikus és kritikus, Ady Endre költészetének ma legalaposabb ismerője. Mint a költő egyik legközelebbi barátja, ő rendezte sajtó alá már Ady életében az Ady-köteteket nagyrészt, majd a költő halála után az ő gondozásában jelent meg Ady műveinek gyűjteményes kiadása. A debreceni ünnepélyen arról fog szólni, mi az, ami ebben a költészetben hatalmas.

Nagy Endre, az ünnepély másik előadója, a magyar kabaré-színpad megteremtője szintén Ady legjobb barátai közé tartozik. A kiváló író Ady pártállásáról fog beszélni. Az ünnepély műsorát a Csokonai színház két nagytehetségű fiatal művésze, Ditrői Ica és Bálint Györgynek a szavallatai teszik teljessé. Mindketten Ady költészetének legkimagaslóbb alkotásaitól fognak egynehányat elszavalni. Az ünnepélyre jegyek már válthatók Hegedűs és Sándor Rt. vagy a Csáthy Ferenc Rt. könyvkereskedésében. A társaság tagjai 33 százalékos engedményt kapnak a jegyárakból.

hónap minden estjére kitűzte a szenzációs sikerű Diákszerelm operettet. Régen nem talált ilyen őszinte sikerre operett, mint a Diákszerelm. Esténként zsufolt házak mellett ünnepli a közönség a darab szereplőit. A vezető női szerepet Tihanyi Jutka alakítja meglepő új színekkel, természetes bájjal és grációzus tanudással. Nagy és őszinte sikere van minden este. A szubrettprimadonna alakjába Ferenyzy Marien visz életet. Akrobatikus táncal a világszínpadok deszkáira való. Külön feltűnést keltett rózsaszín és világoskék ruhája, melyet az egyik előkelő debreceni száoln szállított. Kornély Mária játssza a harmadik női szerepet a már tőle megszokott tehetséggel. Barna Anci táncal és Ditrői Ica kedvessége a női szereplők frontját erősítik, míg a férfiak élén Szücs László vezet. Elegánsan, rokonszenvesen formál pompás alakítást a Diákszerelm Tomjából. Mindjárt utána Erdődy Kálmán következik, aki szereplésén kívül a magángszereplők és a kórus táncainak beállításával érdemel meg minden elismerést. Sugár Misi ismét brilliroz egy kedves diákfigurát megszégyesítésével, Faludy Kálmán és Takács Oszkár gyönyörű énekszámat minden este háromszor kell megismételni. Misoga László vezető a nevetőidegeket rohamra, minden szava, minden mozdulata a legmagasabb komikus iskolából való. Mészöly Tibor egy tréner szerepéből alakít sikerült kabinetfigurát. Bálint György, mint sneidig kadét, dr Laczkó pedig egy fiatal diák szerepében brilliroz. Csanak Béla karmesteri pálcája nyomán indul hódító útjára a Diákszerelm 30 slágere. Még ma nézze meg a Diákszerelmét.

Ma délután 3 órakor rendkívül olcsó helyárakkal, zónaelőadásban a remek Möricz Zsigmond vigjátékot játssza a színház, melynek címe:

NEM ÉLHETEK MUZIKASZÓ NÉLKÜL

Kardoss Géza játssza a főszerepet, rajta kívül a teljes prózatársulat fellép a darabban. Jegyek a színház rendes pénztáránál válthatók.

Városunk leghíresebb ruhafestője, és vegytisztítója **Biró, Bika-udvar,** aranyérmekkel kitüntetve.

SZINHÁZI MŰSOR

Csütörtök, november 21. Diákszerelm, D) bérlet.

Csütörtök, november 21. délután Nem élhetek muzikaszó nélkül zónaelőadás.

Péntek, november 22. Diákszerelm. Bérletszűnet.

Szombat, november 23. Diákszerelm. Bérletszűnet.

A színházi iroda jelentése:

A debreceni publikum külön kívánságára a színház igazgatósága november

Vasárnap, kályhák

Bézier és Dávid vaskereskedésében
Piac-utca 7. szám, a Kossuth-szobor mellett.

Csapó-utca 19. szám alól helyeztem át **étkezdémet**
Ótmalom-utca 1. sz. alá

ahol továbbra is 90 fillér 4 fogásos ebéd, vacsora 60 fillér.

Havi abonoma úgy kihordásra, mint bentékezésre.

A Magyarorságra, Nemzeti Ujságra, Budapesti Hírlapra előfizetéseket fogvesz a debreceni Hírlapkiadóhivatal Piac-utca 77. Megrendelések telefonon is. (Telefon 11-97.)

— **Watemann és más gyártmányú töltőtollak** minden árban nagy választékban beszerezhetők a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésben, Piac-utca 8. Telefon 2-95.

— **Képzőművészeti kiállítás** városi háznál nyitva naponta délelőtt kilenc órától délután hétig.

— **Szellemi pályákra** képesített s állás nélküli férfiak adják le címüket a „Debreceni Ujság” kiadóhivatalába „Állás” jellegre.

— **Utlevél, MAV stb. igazolványos arcképek** Némethynél, Szent Anna-utca 11.

— **Művészi fényképek mesteri kidolgozásban** láthatók Varga fényképész új kirakataiban. Piac-utca 7.

— **Nagy szűcsmester Szent Anna-utca 3.,** saját műhelyében készült bundák és szőrmeáruk kaphatók.

— **Gépirást, másolást, sokszorosítást** olcsón vállalok. Érdeklődni lehet minden délután 2 órától 4 óráig a Debreceni Ujság (Hajdúföld) szerkesztőségében. József királyi herceg-utca 16. szám. Telefon: 3-43.

— **Hölgyeknek sürgősen át kell vizsgálniuk** a tavalyi toalettiüket, hogy vajon mit használhatnak közülük az új szezonban. Az idei divat olyan forradalmi újításokat hozott, amiket a tavalyi egyenesvonalu, rövid ruháskak ki nem bírnak. A diadalmas újvonal felforgatta a női ruhák karakterét. És mégis örömmel kell fogadnunk az új divatot, mert az, — amint az Laborfalvy Márkos Lujza divatszalonjában, Rákóczi-utca 41. megállapítható, — fiatalos, dekoratív és ami legfontosabb: nőies. Minden egyes ruha szabásból különlegességet és kifejezetten egyéni ízt mutat. Az új divat szerint öltöző nő ismét — hölgy a szó legjobban értelmében, mert egészében elegáns, reprezentatív.

Új kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menü kivétel) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magy. kir. Operaház, Nemzeti Színház, Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt árú jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházi jegy rendelését 2-3 nappal előbb velünk közölni.

PARK SZALLODA BUDAPEST,

szemben a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége)

A magy. kir. Tisza István tudományegyetem klinikai szállítója

Fehértói Dániel

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4

(Saját ház.) Telefon: 11-85.

Halottszállítást autóján végez vidékre is.

— Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a sok évés és ivás káros következményeinek igazi jótéteménynek bizonyul. A Ferenc József víz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

*****

— Erdélyi szakácskönyv, Fabriciusné, Bónyi Elsa híres erdélyi szakácskönyve ismét kapható. A könyv 220 oldalon, kötve 4 pengő, míg a készletből tart, Antal József cégénél, Szent Anna- és Varga-utca sarak.

— Akinek drótkerítéssel még nincs körülvéve a háza, vagy villája, gondoljon arra, hogy a tél hirtelen beállhat, amikor is drótkerítést tartó betonoszlopok földbe helyezése már nehézzé válik és nem is lesz olyan tartós. Mielőtt tehát beáll a tél, használja ki a jó idő előnyét és Neubauer-nél Kétmalom-utca 4. szám alatt rendelje meg a házatáját széppé varázsoló nélkülözhetetlen drótkerítést. Telefon 15-62.

— Belzebub és Plutó örömmel tudatják december 6-án lejövetelüket a földre és ami áru nincs kint a kirakatban, az bent Springer üzletében kapható a főposta mellett. Karácsonyfadiszek, meséskönyvek, mesés olcsón.

— Valóságos févzet Varga fényképész új kirakatait szemlélni. Piac-utca 7.

*****

VÁSÁROK NAPTÁRA

November 21-én. Alesut, Bodvaszilás, Kecskemét, Pátka, Ujfahértó.

November 22-én. Kirakodóvásár: Kecskemét. — Állatvásár: Békés.

November 23-án. Adony, Endrőd. — Kirakodóvásár: Békés.

November 24-én. Szeged (sertésvásár 28-án). Kirakodóvásár: Békés, Senyeháza. Borvásár: Nagyveleg.

November 25-én. Balatonlelle (sertésvásár nincs), Csökölly (sertésvásár nincs), Disjenő, Egervár, Felsőseged (sertésvásár nincs), Győr, Igal (sertésvásár nincs), Karcag, Komárom, Mezőkövesd, Paksó, Siklós, Tiszatárján, Vámospércs, Vásárosmiske (sertésvásár nincs). — Állatvásár: Felsőreg (sertésvásár nincs), Kalocsa, Szécsény. — Marha- és kirakodóvásár: Nagycsákány.

*****

Nélkülözhetetlen

minden háztartásban

SINGER
VARRÓGÉP
MINDEWT VARR, STOPPOL ÉS HÍMÉZ
Kedvező fizetési feltételek
Alacsony havi részletek
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Piac-utca 79. szám

KÖZGAZDASÁG

A zürichi devizaárfolyamok

A zürichi megnyitó devizaárfolyamok a következők (zárójelben a tegnapi zárlat): Budapest 90.25 (90.25), Berlin 123.28 (123.37), Newyork 515.62 (515.67 és fél), London 2513.50 (2513.50), Páris 20.29 (20.29) és háromnegyed), Milano 26.99 (26.99), Prága 15.28 (15.28), Belgrád 9.12 és egynyelvad (9.12), Bécs 72.47 és fél (72.47 és fél), Amsterdam 207.95 (207.97 és fél).

Valuta- és érmeárfolyamok

A valutapiac tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.75—27.90, száz cseh korona 16.84—16.94, száz dinár 9.98—10.06, száz dollár 568.80—570.80, száz francia frank 22.40—22.70, száz hollandi forint 229.80—230.80, száz lengyel zloty 63.90—64.20, száz lei 3.38—3.42, száz lira 29.70—30, száz német márka 136.25—136.85, száz osztrák schilling 80.10—80.50, száz svájci frank 110.55—111.05 pengő. A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23—23.10, az ezüst egykoronást 0.37—0.39, a forintost 1.01—1.03, az ötkoronást 2—2.04 pengővel jegyezték.

Gabonapiac

A gabonapiacra tegnap a kínálat volt túlsúlyban, ma azonban a tengerentúli terménypiacokról érkezett jelentések miatt a spekuláció újból fedezésvásárlásokba bocsátkozott. A tengerentúli terménypiacok jelentései ugyanis a gabonapiacok jelentékeny áremelkedéséről számoltak be. Csikágóban pengőértékre és métermázsára átszámítva közel 90 fillérrel drágult a decemberi buza s ugyanennyivel emelkedett a későbbi szállításra szóló buza ára is. A gabonapiacok drágulását az exportkereslet megélénkülésével, továbbá az azal a hirrel hozták összefüggésbe, hogy Argentiniában a feketeerdei valóban nagy kárt okozott. A határidőpiacon a hivatalos tőzsdei tőzseidőket megelőzően a név-

leges árak a tegnapi zároárfolyamoknál drágábbak voltak. A fedezésvásárlások nagysága és ezzel kapcsolatosan az árjavulás attól függ, hogy a liverpooli terménytőzsdén miként alakult a helyzet és mennyiben reagál a tengerentúli terménypiacok jegyzésére.

A készáru piacon az üzleti tevékenység megélénkülésére számítanak, mert a malmok részéről élénk érdeklődés tapasztalható a buza iránt és mert a külföldi piacok kereslete is megélénkült. A tiszavidéki búzát 21.35—22.15 pengővel jegyezték a fajsúly szerint. A rozs ára 1.75—1.85 pengő között mozgott.

A liszt- és őrlemény piacon a malmok új lisztárjai a következők: Buzaliszt duplanullás 41.40, nullás 41, egyes 40, kettes 39, négyes 35, ötös 30—50, hatos 27, nyolcas 13.50, rozsliszt nullás 33, egyes 26 pengő mázsánként.

A takarmánycikk piacon az utjénkerít 13.75—14, a zabot minőség szerint 13.50—15.50 pengővel jegyzik.

Debreceni terményárak

Buza ó 25—24.00, buza új 24—22.50, rozs 14—13.00, árpa 13.50—13.00, zab 11—10.00, tengeri 11—9.00, tengeri csőves 7.20—6.80, lucerna 11—9.00, széna 7.20—5.00, lóhere 9—8.00, búkköny 6—5.00, alomszalma 4.50—4.00, rozs szalma 4.50—4.20, elkorrepa 2—1.80, takarmányrépa 1.30—1.00, tök 2—1.80.

Nyitlér

Sneider Ibolya Fűvészkert-utca 14. számú fűszerüzletét megvettem, felkérem esetleges hitelezőit, hogy követeléseiket nálam Bercsényi-utca 8. szám alatt 3 napon belül jelentésük be, mert későbbi felszólalásokat figyelembe nem veszek.

Debrecen, 1929 november 20-án.

Tarr István.

VÁSZON, FEHÉRNEMU, KELENGYE
szakaslot

KARDOS LÁSZLÓ

Debrecen, Kossuth-utca 9. Telefon: 1-13

Alapítási év 1831.

Szigoruan szabott készpénzárak. — Kiváló minőségek.

— Szakszerű kiszolgálás. —

Takaréktűzhelyek

nagy választékban

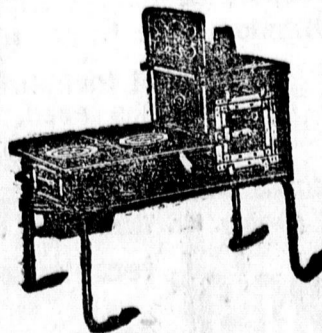
Sesztina Lajos

üzemeltetésében

Debrecen.

Telefon 6. és 15—48. szám.

RADIO

Mit hallgassunk ma a rádióban?
Budapestről:

Csütörtök. D. e. 9.15: A rádió házi-quartettjének hangversenye. 9.50: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Vízallásjelentés. 12: Déli harangjele. 12.05: A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. Vezényel: Berta István. — 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás és vízallásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 3: Piaci árak és árfolyamhírek. 4: Rádió Szabad Egyetem. (Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadásai.) 1. Magyar műdalok. Előadja: Molnár Imre dr. Zongorán kísér: Polgár Tibor. 2. Szöllőssy Alfréd dr. min. titkár: „A falu és a közlekedés új rendje”. 3. Magyar műdalok. Előadja: Molnár Imre dr. Zongorán kísér: Polgár Tibor. Utána: Pontos időjelzés, időjárás és vízallásjelentés. 5.10: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Mezey Dénes: „A méz jelentősége a táplálkozásban. 5.40: Radics Béla és cigányzenekarának hangversenye. 6.50: Gyorsírási tanfolyam. (Szlabey G.) 7.23: Angol nyelvtanítás. (J. W. Thompson). 7.50: Ügétversenyeredmények: 8: Glatz Oszkár festőművész előadása: „Új tárgyiasság és neoklasszicizmus”. 8.30: Osztrák est a Nemzetközi Rádió Unio-estek sorozatában. — Közreműködik: Hubay Jenő, Schwalm Ferenc, Kerpely Jenő, Stefániai Imre, Szerényi Gusztáv, Báthy Anna, a Városi Színház operaezenekornője és a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel: Berg Ottó. Zongorán kísér: Polgár Tibor. 1. Bevezetőt mond: Papp Viktor. 2. Mozart: Varázsfuvola — megnyitó. 3. a) H. Wolff: Dalok; b) ifj. Korngold: Dalok (Báthy Anna). 4. Schubert: Pisztrángötös. Op. 114. (Hubay Jenő dr., Schwalm F., Szerényi G., Kerpely J., Stefániai I.) 5. Haydn: Üstdob-szimfónia (zenekar). Utána körülbelül 10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: A Fejér-szalonzene, az Ostende-jazz, továbbá Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye.

KÜLFÖLD

Bécs (517). D. e. 11 és d. u. 4: Hangverseny. 8: Osztrák-est. 8.35: Schnitzler egyfelvonásos. 9.20: Szimfonikus hangverseny énekszóakkal. — Berlin (418). D. u. 2: Gramofonzene. 4.30: Szórakoztató hangverseny. 6: Teazene. 7.35: Karének. 8: Bécsi operatársulat. 10.30: Táncczene. Boroszló (325). D. u. 4.30: Szórakoztató zene. 7.05: Gramofonzene. 9.10: Osztrák-est. 10.30: Táncczene. Utána: Táncczene. Majna-Frankfurt (390). D. u. 7.30: Fuvószene. 8: Jan Kiepura dal- és áriaestjének közvetítése. 10.45: Osztrák-est. Utána táncczene. Prága (487). D. u. 12.30: Hangverseny. 4.30: Kamarazene. 7.05: Fuvószene. 8: Osztrák-est Akenből. 10.15: Gramofonzene. Róma (441). D. u. 5.30: Könnyű zene. 9.02: Szimfonikus hangverseny. Közben Molnár Ferenc: „A generálisszimusz” c. egyfelvonásos. London (356.3). D. u. 4: Egyházi zene. Bach suitejei. 8.45: Kamarazene. 10.25: Osztrák-est.

DEBRECENI UJSÁG

REDAKCIÓ

SZERKESZTŐ:

Marschalkó Lajos.
Szerkesztőség: József kir. her.-u. 16.
Telefon 3—48.)
Kiadóhivatal: Kossuth-u. 3., I. emelet.
(Telefon 1—41.)

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Karácsony
jelégére levél van a kiadói hivatalban. 3029

Ábránd
jelégére levél van a kiadói hivatalban. 3029

Két
jó barát két jó barát ismeretségét keresi. Leveleket a Debreceni Újság kiadói hivatalába „24-26”-ra kérünk. 3030

Házasság
céljából ismeretségét keresem 18-22 éves fiatal hajadonnak. Én fiatal, intelligens, jó menetelű nagy vállalat tulajdonosa vagyok, vagyonom 250.000 pengő üzemi ingatlanba. Hozományra reflektálok, melyet az üzembe fektetek. Leveleket, melyeket bizalmasan kezelek és visszaküldök „Felekezeti különbség nélkül” jellegre kérek a kiadóba. 3625

KIADÓ LAKÁS

Pincelakás
tisztá, száraz, takarításért azonnal kiadó. — Apafi utca 20.

Egy szoba, konyha, speiz — fűskamara kiadó. Jókai 44. Értekezni Arany János 58. 3620

Kiadó
december egyre két szoba utcai, udvari, fürdőszobával. Baross utca 15. szám. 3612

Ujfestésű,
napfényes, butorozott, kétágyas, egyágyas udvari szobákat kiadunk. Vigkedvü Mihály utca 14. szám. 3179

Kiadó
a Böszörményi ut 13. számú ház egészben — vagy részben kiadó. — Értekezni Csapó utca 22 szám alatt dr Brunner Lajosnál. 1840

Egy szoba,
konyha, előszoba, intelligens, gyermektelen házaspárnak december 15-re kiadó. Zöldfa-u, 12. 3542

Kossuth utca
legjobb helyén olcsó butorozott szoba uriembernek azonnal kiadó. Megtekinthető délelőtt 11 és 12 óra között. — Kossuth utca 39. I. emelet Marschalkó. 3032

Egy különbejáratu butorozott szoba december elsejére kiadó. Simonyi ut 9. 3623

Csinosan
butorozott szoba azonnal kiadó, esetleg teljes ellátással, Kossuth utca 41., II. ajtó. 8795

Különbejáratu udvari butorozott szoba december 1-re kiadó. Werbőczy u. 14., földszint. 8793

Nagy szoba, konyha kamara azonnal kiadó. Nyugoti utca 26. szám. 8792

Kossuth u. 7.
alatt két nagy és egy kisebb raktárhelyiség december 1-től, Simonyi ut 11. alatt 8 szoba, fürdőszoba stb. mellékhelyiségből álló lakás pedig azonnal kiadó. — Szívességből felvilágosítást ad dr Borzovay Jenő, Csapó utca 4. sz. délután 4-5 óra között. 3032

Teljesen
különbejáratu, lehetőleg lépcsőházi vagy kapualatti butorozott átutazó szobát keresek hetenként néhány napi igénybevételre. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Szerény igények” jellegre kiadói hivatalba kérek.

Kettő szoba
előszoba, mellékhelyiségekkel kiadó elsejére — Varga u. 45. 3624

Különbejáratu
butorozott szoba fürdőszobával azonnal kiadó. Simonffy utca 32. szám I. em. bal. 3609

LAKÁS KERESLET

Keresek
májusra jó háromszobás utcai lakást mellékhelyiségekkel. Cim a kiadói hivatalban. 8791

KÜLÖNBEJÁRATU csinosan berendezett butorozott szoba a Piac utcán fürdőszobával kerestetik. „Pontos fizető” jellegre a kiadói hivatalban.

Utcai
butorozott szobát keresünk december 1-re két személyre, lehetőleg fürdőszobával, külön bejárattal, Székely gyógszertár közelében. Cim Székely gyógszertár, — 194

ÖZLETEK

Kabán
egy jó forgalmu pékség más foglalkozás miatt örök áron eladó. Értekezni lehet tulajdonossal Kaba 1134 ház. Teleki adóba. 3622

Onossay utca
17. sz. ház üzlethelyiség péksütőde és 2 lakással, továbbá nagy telekkel kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni tulajdonosnál a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetnél Kossuth u. 8. szám alatt lehet. 3034

KERESLET

Szerződés
képviselőket keresünk állandó sorsjegyllenőrzésre való jelentkezők felvételére. Különösen alkalmasság biztosítási képviselők. Havi jövedelem kb. 500-tól 1000 P-ig. Érdeklődők forduljanak a Loskontrollzentrale, — Rotschein céghez, Brünn Talgasse 7. C. S. R. 8812

Sofför
gyakorlattal szerény fizetésért állást keres. Cim a kiadói hivatalban. 3521

Dadát
bejárót keresek másfél éves gyermekhez. Jelentkezés 8-10 között. Dobozai bérház C. II. 9. 3618

Reáliskolai
geometria mennyiségtan tanításához tanerőt keresek. Ajánlatokat „Magántanuló” jellegre kiadói hivatalba. 3622

Bajomi József

tűzifa és széntelepe a pályaudvaron.

Telefon: 8-93.

A debreceni tüzelvezetés szerződéses bér-favágója szabályszerű vasúti utalványra előírt

egységár

alapján hához szállít

hasábos és felapritott tűzifát

továbbá hazai és porosz szenet. Magánosok részére

legolcsóbb beszerzési forrás.

ELHELYEZKEDÉS

Szoptatós
dadának ajánlkozik fiatal nő 6 hetes gyermekével vagy egy gyermeket gondozásba elvállalna. Darabos utca 29. szám, hátul az udvarban. 3027

REGÉNY

CSÁGVÁRI MUZSÁK

Írta: MESKÓ BARNÁ

(40)

Mint minden emberben, akit megcsúfol a sors, bennük is a nyugalmasabb napok emléke kezdett sajogni. Az otthoni szűk, terhes, de biztos lábón álló élet emléke, amelynek előre ismerték minden percét; nem hozott ugyan újongó örömeket, de kínos meglepetéseket sem. Csöndes sodrában álmokat is lehetett szőni, soha meg nem valósuló s épen ezért soha csalódást sem hozó álmokat.

Kicsit szegyenkezve eszméltek rá mind a hárman, hogy honvágyat éreznek Cságvár után...

Mikor Dénes visszatért a dolgozószobájába, Györgyöt ott találta a karosszékben kuporogva, kezébe hajtott fejjel, meggyötörtén... Azt hitte, a szemrehányások özöne fog rázudulni, a poeta azonban hallgatott.

Hallgatott, elgondolkozott, kereste az események rejtett rugóit. Az már világos volt előtte, hogy a Dénes akarata szerint történt minden. És nem kétséges, hogy a megtérése sem volt őszinte. Visszagondolt az őccse aggodalmas prédikációira, mindarra, amit a Gergőné-féle barátságok ellen felhozott s nem juthatott más eredményre, minthogy Dénes az élő valóságot akarta rászabadítani erre a szobára, hogy belőle a gondolatok üvegházi tenyészetét kifütyölje.

De a valóságot jelentik-e azok, akik betörték hozzá? Dénes célzatosan, a saját szájaize szerint válogathatta össze ezt a három asszónypéldányt, hogy legyűrül szögezze a poeta mellé. S bár el kell ismernie, hogy sok közös vonásuk van Gergőnével, mégis csak torzképei Margitnak. Margit mégis több, mégis más...

Hirtelen eszébe jutott, hogy Gergőné is ide fog jönni. És hogy őt is Dénes hozza vissza. De hiszen akkor ezt az újabb találkozást is argumentumnak szánta maga mellett! Ez az asszony minlét látott, mindent tud, ha idejön, csak hozzá lehet. Mit akar hát vele? Fölvillant benne, hogy viltan kérdőre vonja őccsét, de Dénes már nem volt a szobában.

Bolond izgalom, kíváncsiság fogta el s az

órára pillantott. Rögtön tizenkettő, nem kell soká várnia.

Gergőné alig késett pár percet. Amint a szobába lépett, György elébe sietett: — Margit!

Az asszony azonban fagyosan mérte végig: — Jónapot! Hol van György?

— Hiszen itt vagyok... Gergőné szájaszéle szánakozó mosolyra biggyedt:

— Maga? Ó, maga kis senki... Ebben a pillanatban Dénes is belépett s Gergőné felé sietett:

— György! Kedves barátom! Látja, eljöttem... Dénes nem viszonozta a bizalmas közeledést. Komolyan kérdezte:

— Az Éjjeli rapszódia költőjéhez?

— Igen az Éjjeli rapszódia költőjéhez. Az én költőmhöz!

— A költőhöz ragaszkodik, nem az emberhez... Ugy-e?

— Különös maga. Hát persze!

— Látja, kedves asszonyom, — mondta Dénes — nekem egy izetlen komédia árán kellett rávennem arra, hogy az igazi költőjével találkozzék...

Az ajtóhoz sietett, átszólt: — Kérem, Kovács ur...

A csontos, szikár bölcsész bebottolt, kissé borzosan, kissé lomposan.

— Kovács Pál ur, — mutatta be Dénes Gergőnének — az Éjjeli rapszódia költője.

Az asszonynak elállt a lélegzete. Alig tudta kinyögni:

— Nem értem... mi ez?

Dénes most Györgyre mutatott: — Záky György.

És meghajította a fejét: — Én pedig Záky Dénes vagyok.

Gergőné mindkét tenyerével lángbaborult arcához kapott. Kínosan lihegett, aztán zokogásban tört ki.

— Mit tettek velem, mit tettek? Ó, ez gyalázat...!

Dénes most már meleg jóindulatu hangon szólt hozzá: — Sajnálom, hogy így kellett történnie. De fogadja meg a tanácsomat: ne bizza magát ezentúl idegen férfiakra. Hiszen a férje derék, jó ember.

— Igen, el... el innen, — zokogta Gergőné. — Haza innen... Haza!

Megfordult, szinte rohant az ajtó felé. Feltépte, úgy menekült ki, hogy be se tette maga után.

A három férfi egyedül maradt. György megint ott kuporgott a karosszékben, Dénes némán bólogtatott felé. Szegény Kovács Pál ijedten pislogott rájuk, ő nem értett semmit az egészből.

A poeta most már azt is tudta, miért kellett visszajönni Gergőnének. Hát ezekre, ezekre tékoztolta a lelkét, hogy a hízésgűkön keresztül önmagát becézhesse...

Ki tudja, meddig tartott volna ez a nyomasztó, komor hangulat, ha odakint nem csendül fel egy vidám férfihang. Hallatára Dénes kislépett és Boórral tért vissza. A főszolgabíróval és leányával.

— Nézd, Györgyöm, — mondta bátyjának rejtett bocsanatkéréssel — fejezzük be egy kis örömmel ezt a délelőttöt. Ez Boór Kató... a menyasszonyom.

— Menyasszonyod? — kapta föl György a fejét.

— És a leendő apósom, régi barátom, Boór főszolgabíró. Tudod, Vernyéről.

— Á, te vagy az a híres poeta? — rázogatta Boór a György kezét. — No, derék, hogy atyafi-ságba kerülünk.

A költő selymes fészke valami nyers, izes vídamsággal telt meg egyszerre, a friss vérkeringés, termékeny életkedv nyugodt örömeivel. György elnézte őccse mellett ezt a sudár, rugalmas lányalakot, a nyíltságot, biztonságát és megérezte, hogy ezt a két embert itt halott dolgok, élettelen címok fogják körül. Színek tobzódni, fény csillog, az itthagott illatok élmélyítően keverednek össze az ő parfómjével, de hivalkodásuk mögött nincs semmi.

Végigsimított a homlokán. — Kissé fáj a fejem... kellemetlen ez a nehéz illat, — mondta.

Csöngtetett és intett a besurranó Teréznek: — Nyissa itt ki az ablakokat!

Az enyhe levegő győzelmesen áradt be s meghittén, pajtáskodva simogatta körül, libbentette meg a Boór Kató könnyű, szőke fürtjeit.

Vége.

KÖNYVELŐ,

magyar-német levelező, bel- és külrodái munkálatokban, valamint kereskedelmi utazásban is gyakorlott, kedvező fizetésért állást vállal. Szíves ajánlatot „Pontos és lekiismeretes” jelige alatt a kiadóba kérek. 8794

Gyermektelen
háaspár házmasternek felvétetik. Szepességi u. 3. szám. 8781

Jó megjelenésű,
szakmában jártas kiszolgáló kisasszony felvétetik Falatozóban, — Piac utca 89. 8779

Cipészsegéd
női raktári munkára felvétetik. Cegléd utca 6. szám. 8829

Házmasterné
felvétetik. Csokonai utca 23. sz. 8777

Mindenes
szakácsnőt gyermektelen háaspár december 1-re felvesz. Hunyadi utca 14., I. em. 8883

Gyermektelen
háaspár házmasternek felvétetik. József kir. herceg utca 45. sz. Kertészethez értő előnyben. 8838

Géprást
olcsón gyakorolhat. Cim a Debreceni újságnál.

Megélhetést
nyújt előkelő budapesti vállalat jó megjelenésű hölgyeknek és uraknak, akik helyben vagy környéken üzletfelei látogatását vállalják. Akvizícióban jártasak előnyben. Egyébként szakértelem nem szükséges, mert a debreceni vezetőség praktikus kiképzésben részesíti. Jelentkezés okmányokkal vasárnap d. e. 9—12-ig, hétköznap d. u. 5—7-ig. Piac u. 73., az udvarban. 8807

Ügyes
kifutófu, ki már füzereknél volt alkalmazva, felvétetik. Püspöki palota, II. emelet 17. a. 8713

Állástalan
kereskedelmi alkalmazottak, B-listás tisztviselők, hivatásos ügynökök magas jutalékkal felvétetnek. Jelentkezni okmányokkal vasárnap d. e. 9—12-ig, hétköznap d. u. 5—7-ig. Piac utca 73. Az udvarban. 8808

APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE

a Debreceni Újság Hajdútelep Debreceni Független Újság részére

Kossuth-utca 3., József kir. herceg-utca 16 sz., Szent Anna-utca 13. sz. Antalfy József és Piac-u. 8. sz. alatt Csáthy Rt. könyvkereskedéseiben.

Apróhirdetéseinket az egész Tiszántul olvassa!

Fiatallány
elmenne 1—2 gyermek mellé vidékre. Szíves megkeresést „Csak vidékre” jelígre a kiadóba kér. 3530

Egy
jobb leány elmenne gyermek mellé vidékre. Megkeresést a kiadóba „Gyermekszertető” jelígre. 3530

Egy
fiatal leány elmenne kiszolgálónak trafikba, — csemegéüzletbe vidékre is. Megkeresést jó számoló jelígre. 3528

1000—1500 P
készpénzzel, 200 P havi biztosított keresettel rentábilis üzlethez társat keresek. Ajánlatok „Pénzét maga kezeli” jelígre a kiadóba. 8709

VÉTEL

Tiszta
állapotban levő 1 literes üvegeket veszek. Guttmann italmérés, Degenfeldtér 3. 8827

Két-három
személyes borbély berendezést veszek. Piac utca 58. Csonka Gábor. 3594

AJANLAT

Takarításért
száraz, tiszta, világos pince lakás azonnal kiadó. Apaffy utca 20.

Német-francia
diplomás tanárnőnél alapos nyelvtanítás, magánvizsgákra eredményes előkészítés korrepetálás. Piac u. 79. sz., II. emelet. 3621

Fajborok
és almák sajáttermésű és új édes, magas foku literenként is napiáron. Arany János u. 30. sz. Blazsek. 3059

Urileány
kötőnő ellátást kaphat, zongorahasználattal — izraelita családnál. — Rothermere utca 36. sz. 8796

Női hajat
olcsón és izléseesen vág. Kékedy, Király utca 5. szám. 8790

Diákok!
Sikeresen és jutányosan korrepetálók. „Tanerő” jelígre a kiadóba. 8788

Almavásár
Király u. 5. alatt 20 fillértől mai napon fajalma kapható. 8844

Nőikalapok
a legolcsóbban Abrahamnál szerezhetők be. Átalakítások 2 pengőért vállaltatnak. Csapó utca 19. 8836

Nagyládák
télikabát, kard eladó. Hemok utca 72. 3611

Butor,
keményfa és festett konyhaberendezés olcsón kapható. Miklós utca 18. Bodnár. 8830

Ládák,
dobozok olcsón kaphatók. Bárány Rádióházban, Szent Anna 1. 8776

Fajborok
és almák sajáttermésű és új magas foku édes, literenként is. — Téli alma kézzel szedett menilla és férgmentes Aranypármin, Jonatan, Batul Kavalireket, Törökbalint, Kanadai kormos napi áron. Arany János 30. Blazsek. 3058

Gépirás
gyakorlás olcsó díjért. Cim a kiadóban.

Jó házkoszt
kapható. Olcsó menük: 80 fillér háromfogásos ebéd, vacsora 50 fillér. Tiszán kelet házikoszt Abonenseket elfogadok. Csapó utca 56. Kispostával szemben. 8840

Cipő-
és kabátfestések géppel olcsó árban. Berkovics Péterfia 37. 8661

Ebédkosztra
néhány uriembert elfogadok. Ebédet hához küldöm. Kandia utca 7. szám. 3329

Keztyűk
átalakítását, javítását, festését, tisztítását, mosását. Ezüsttrikülök bélelését, cigarettatárcára, órákra, késekre, kulcsokra védőtokokat legolcsóbb árban szerezheti be. Keztyű és füzüzem Kossuth utca 58. 3299

Egy
fiatal leány felirónőnek ajánlkozik vidékre. — Ajánlatot a kiadóba „kezdő” jelígre. 3541

Délutánra
diktálásra gépirást vállal urilány. Megkereséseket „Perfekt gépirónő” jelígre a kiadóba. 2913

Gazdálkodók
a lisztükségletüket méltányos árban beszerezhetik a Hortobágyi malmai lisztüzletben, Bösör ményi ut 1. szám. Kedvező fizetési feltételek. 8378

Vadászkeztyűket
speciális kiállításban, valamint autó, hajtó, lovagló alkalmi és utcai keztyűket legolcsóbb árban árusít Keztyűüzem Kossuth utca 58. Keresztépfület. 3228

Füzüzemben
egészségügyi haszkókat melltartókat harisnyatartókat, csipőfűzőket, izlapokat, hasmelegítőket legolcsóbb árban szerezheti be. Füző és keztyűüzem, Kossuth u. 58. szám. 3229

Lisztek
a régi jóménységben, valamint darák állandóan kaphatók a Hortobágyi malmai lisztüzletben, Bösörményi ut 1. Megrendelések hához szállítva. 8379

ELADAS

Eladó
egy jó karban levő hentes és mészárosnak való jég szekrény. Ugyanott 250 drb. n-méretű új cserép. Cim a kiadóban. 3027

Ágyak
éjjeliszekrényvel, nagy tükrök, kerékpár eladó. Hatvan utca 22. 8791

Egy
kopirprés eladó. Apaffy utca 137. 3593

Egyesületeknek,
műkedvelőknek alkalmas mozigép eladó. Kékedy, Király u. 5. 8834

Farkaskutya
kölyök pedigrés fajtisza him, 5 hónapos eladó. Teleki u. 5. 3598

Eladó
nagy kredenc, asztal, tükör, antik pipatartó, — mangorló, madárkalitka. Király-u. 9. 3503

Autó
alig használt, nyitott, négy üléses, nagyszerű rugózású kocsit, a tulajdonos nyugalomba vonulása miatt olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eléskamrába
való polcok, állványok olcsón eladók. Arany János utca 47. szám. 2913

Egy
16 soros vetőgép jutányos áron eladó. Érdeklődni Rákóczi utca 3. 3615

Landauer
nyitott és két perc alatt csukottá átalakítható, — nehéz metszett üvegekkel ellátott nagy hintó, a szemben levő ülések egyforma nagyok és kényelmesek a tulajdonos nyugalomba vonulása miatt eladó. Ugyanott egy félfedeles jókarban lévő kocsit és egy egyfogatu csukott kocsit is eladó. Cim a kiadóhivatalban.

INGATLAN

Nyolcszáznyolcvan
holdas biharmegyei buzatermő tanyásbirtok teljes felszereléssel azonnali átvételre eladó. — Nemes Deseő László, Rothermere u. 55. 8789

Kucik telepen
Kálmánczhelyi utcában lakóház 300 négyszögöl földdel, 1 szoba, konyha, kut, sertésöl, baromfiudvar kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth u. 8. 3033

Olcsón eladó
Kontsek utca 8. számú téglaból épült két szoba, konyha lakóház, istállóval, 300 négyszögöl szép gyümölcsös kerttel, kedvező feltételekkel. Ára 3.300 pengő. Dienes iroda, Fűvészkert utca 16. 1839

Ondódon
negyvenkettő holdas tanyásbirtok törlesztéses kölcsönrel eladó. Nemes Deseő László, Rothermere 55. 8786

Hatszázholdas
jótermő birtokot keresek megvételre készpénzfizetésre, Szabolcsnak Zemplén felőli részén. Nemes Deseő László, Rothermere utca 55. 8787

Hajduszovátton
husz holdas buzatermő tanyásbirtok törlesztéses kölcsönrel eladó. Nemes Deseő László, Rothermere u. 55. 8784

Hatvan utca
tizenkettő százalékot jóvédelmű bérház eladó kevés pénzzel megvehető. Nemes Deseő László Rothermere utca 55. 8783

Belsőguton
11 és 22 hold buzatermő tanyásbirtok eladó. Nemes Deseő László, Rothermere u. 55. 8785

Batthyány
utca 10. számú emeletes bérház kedvező fizetési feltételekkel eladó. Máté ingatlaniroda, Piac utca 30. szám. 8712

Eladó
jóvédelmű ház Lorántffy utca 24.

Motor
öt lóerős eladó. Arany János utca 47. 2865

VEGYES

Házmasteri
tisztá, száraz, világos pincelakást adok gyermektelen házaspárnak. Apafi-utca 20.

Elveszett
egy kávébarna szálkás szőri pófajú fiatal him vizsla, megtaláló sziveskedjék Péterfia utca 61. szám alá beadni. 3031

28-as
villamoskocsin 20-án d. u. negyedkettőkor iskolástáska III-ik elemi oszt. könyv és felszereléssel otmaradt. Ki beszolgáltatja, vagy nyomra vezeti jutalomban részesül. Simonyi ut 25. szám. Telefon: 8—43.

Poloskairást,
szabadalmazott szerrel felelősséggel vállalok — Poloskaszert kapható. — Nánássy, Kossuth 47. Telefonhívó 8-41. 8738

A Margit-fürdő
vendéglő december hó 1-re kiadó. Bérleti feltételek megtehetőek a fürdő igazgatóságánál 8729

Facementtetők
javítását szakszerűen vézi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan-utca 15. 1824

Bor kihordásra
1 liter olasz rizling 1.20, 1 liter vámospécsi ezersjó 90, 1 liter kecskeméti asztali 72 fillér. 5 liter vételénél 4 fillér árengedmény literenként. — Krausznál, Maróthy Gy. utca 3. szám. 8735

Zongorahangoló
Gärtner, Széchenyi utca 15. szám. 8767

Magányomozó
megfigyel, informál, — nyomoz családi, házassági, hagyatéki és bűnügyekben a legnagyobb titoktartással. — Bánó Gyula volt detektív csoport vezető Miskolc, — Eorbély utca 3. 3380

Irógépet
ki kölcsönözne egy-két hónapra olcsón? Helen Society, Piac u. 40.